

16.

§ 85

OK KS 2015/00163-1

Risk- och sårbarhetsanalys

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att godkänna förslaget till risk- och sårbarhetsanalys 2015 - 2018 för Orsa kommun.

Sammanfattning av ärendet

Kommuner och landsting skall enligt 1§, Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen respektive landstinget. Resultatet av arbetet skall sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys som antas för varje mandatperiod.

Analysen kommer även att fungera som underlag och stöd till framtagandet av krishanteringsplaner för olika förvaltningar och enheter i kommunen.

Beslutsunderlag

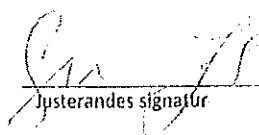
Risk- och sårbarhetsanalys för Orsa kommun med bilaga sociala risker, bedömning 2015, 2015-09-16.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att godkänna förslaget till risk- och sårbarhetsanalys med sociala risker för Orsa kommun.

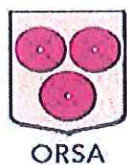
Sändlista

Kommunfullmäktige

Justierandes signatur

Utdragsbestyrkande

2015-10-19

Risk- och sårbarhetsanalys för Orsa kommun 2015

Innehållsförteckning

1. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV KOMMUNEN.....	5
1.2 Orsa kommuns roll.....	6
1.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats	6
2. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV ARBETSPROCESS OCH METOD	7
2.1 Uppdrag.....	7
2.2 Mål och syfte	7
2.3 Målgrupp.....	8
2.4 Metod och genomförande	8
2.4.1 Områden för bedömning av krisberedskapsförmåga	8
2.4.2 Indikatorer för bedömning av kommunens krisberedskapsförmåga	8
2.4.3 Kriterier för bedömning av krisberedskapsförmåga	11
2.4.4 Sannolikhets- och konsekvensbedömning.....	11
2.5 Avgränsningar och reservationer	12
2.5.1 Psykologiska faktorer och allmänhetens perspektiv.....	12
2.6 Definitioner	12
2.7 Sekretess samt spridning av materialet	13
3. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV IDENTIFIERAD SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE	14
3.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats	14
3.3 Kommunala samverkansformer.....	14
3.4 Skyddsvärt i samhället.....	14
3.4.1 Samhällsviktig verksamhet.....	15
1. Befolkningens liv och hälsa (prioklass 1)	15
2. Samhällets funktionalitet (prioklass 2)	15
3. Befolkningens liv och hälsa (prioklass 3).....	15
4. Samhällets funktionalitet (prioklass 4)	16
5. Stora ekonomiska värden (prioklass 5).....	16
6. Stora miljövärden (prioklass 6).....	16
7. Stora sociala och kulturella värden (prioklass 7).....	16
3.5 Lagar och förordningar.....	16

4. IDENTIFIERADE OCH VÄRDERADE RISKER, SÅRBARHETER SAMT KRITISKA BEROENDEN INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE.....	17
4.1 Inträffade händelser 2014	17
4.2 Identifiering av riskområden.....	17
4.3 Värdering av riskområden	17
4.3.2 Prioriterade riskområden 2015.....	18
4.4 Analyserade riskområden	19
4.4.1 Elförsörjning	19
4.4.2 IT-system och telekommunikation	20
4.4.3 Dricksvattenförsörjning och avloppshantering.....	21
4.4.4 Översvämning	22
4.4.5 Dammbrott	23
4.4.6 Ras och skred	24
4.4.7 Allvarlig smitta	25
4.4.8 Extremt väder.....	26
4.4.9 Transport av farligt gods	27
4.4.10 Övriga olyckor	28
4.4.11 Sociala risker	29
4.4.12 Evenemang	30
4.4.13 Antagonistiska hot.....	31
5. ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV SÄRSKILT VIKTIGA RESURSER SOM KOMMUNEN KAN DISPONERA FÖR ATT HANTERA EXTRAORDINÄRA HÄNDELSER.....	33
6. BEDÖMNING AV FÖRMÅGAN I SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE ATT MOTSTÅ OCH HANTERA IDENTIFIERADE RISKER SOM KAN LEDA TILL EN EXTRAORDINÄR HÄNDELSE	34
6.1 Sammanvägd förmåga att hantera händelser enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.	34
7. BEDÖMNING AV KOMMUNENS FÖRMÅGA ATT MOTSTÅ OCH HANTERA IDENTIFIERADE RISKER SOM KAN LEDA TILL EN EXTRAORDINÄR HÄNDELSE	35

7.1 Orsa kommuns krisberedskapsförmåga.....	35
8. PLANERADE OCH GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER SAMT EN BEDÖMNING AV BEHOV AV YTTERLIGARE ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV RISK- OCH SÄRBARHETSANALYSENS RESULTAT	36
BILAGOR	39

1.2 Orsa kommuns roll

Kommunen är Länsstyrelsens förlängda arm ut i samhället. Kommunen skall ta tillvara på statliga och allmänna intressen. Kommunen har bland annat ett tillsynsansvar mot olika objekt inom vissa områden, bland annat enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) vilken ska samordnas med uppföljningen av kommunens åtgärder enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. I kommunens roll ingår enligt LSO att upprätthålla en kompetent och effektiv organisation för räddningstjänst.

1.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats

Kommunens uppgift inom krishantering är att skapa goda förutsättningar i den egna kommunen. Detta innebär i första hand förberedande och planerande arbete med kommunala förvaltningarna och andra myndigheter och organisationer. Om krisen väl blir ett faktum ska kommunen verka för att inblandade aktörer samarbetar så effektivt som möjligt och vid behov öka handlingsutrymmet för dem genom att exempelvis äska ytterligare resurser, bistå med prioritering inom kommunen etc. Kommunen bär också ansvaret för att informera Länsstyrelsen vid allvarliga tillstånd i kommunen samt att samverka effektivt med andra kommuner.

Kommunen skall kunna genomföra räddningsinsats då följande fyra kriterier är uppfyllda.

- Behovet av ett snabbt ingripande
- Det hotade intressets vikt
- Kostnader för insatsen
- Omständigheterna i övrigt

2. Övergripande beskrivning av arbetsprocess och metod

2.1 Uppdrag

Kommuner och landsting skall enligt 1§, Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen respektive landstinget. Resultatet av arbetet skall sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Den kommer även att fungera som underlag till stöd till framtagandet av krishanteringsplaner för de olika förvaltningar och enheter i kommunen.

2.2 Mål och syfte

Mål

2015 års Regionala risk- och sårbarhetsanalys ska:

- överskådligt belysa de prioriterade riskområdena
- övergripande beskriva Orsa kommuns *krisledningsförmåga* samt *förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning*
- övergripande beskriva kommunens krishanterande aktörers förmåga att hantera extraordinära händelser, *operativ förmåga*
- ge en samlad lokal bild över kommunens förmåga samt belysa vilken förmåga som finns för respektive riskområde, *kommunens samlade förmåga*
- innehålla förmågebedömningar för de lokala riskområdena med förslag till åtgärder och fortsatt arbete
- bidra till att uppfylla kommunens geografiska områdesansvar genom att:
 - bidra till en effektiv och varaktig samverkan med krisaktörer i kommunen.
 - utgöra ett underlag för Kommunens beredskapsplanering för övning och utbildning
 - bidra med ett lokalt samhällsperspektiv på risker och sårbarheter till regionala och centrala myndigheter och organisationers risk- och sårbarhetsarbete
 - utgöra beslutsunderlag från kommunen till den regionala nivån i krishanteringssystemet

Syfte

Arbetet med lokal risk- och sårbarhetsanalys i kommunen ska bidra till att bygga och upprätthålla ett robust, tryggt och säkert samhälle. Vidare är risk- och sårbarhetsanalysen ett viktigt underlag för åtgärder som syftar till att förebygga de identifierade extraordinära händelserna och stärka beredskapen inför dessa. Samt att analysen skall bidra till en ökad medvetenhet om de regionala risker och dess konsekvenser.

Den regionala risk- och sårbarhetsanalysen är ett viktigt verktyg för kommunen i rollen som geografiskt områdesansvarig på lokal nivå. Områdesansvaret innebär bland annat att kommunen ska ha en lokal bild av risker och sårbarheter inom kommunen. Utifrån den bilden kan sedan Kommunen verka för att inblandade aktörers insatser för att överbygga risker och stärka beredskapen samordnas. Analysen ska bl.a. ligga till grund för framtida övningar och utbildningar inom prioriterade riskområden, samt användas som ett inriktningsdokument.

2.3 Målgrupp

Den lokala risk- och sårbarhetsanalysen är avsedd att utgöra kunskapsunderlag vid kommunens samverkansaktörer på lokal nivå som till exempel energibolag, polismyndigheten, landsting, försvarsmakten och frivilligorganisationer. Men, framför allt är analysen ett verktyg för Orsa kommuns egen del för att kunna stärka den egna och kommunens krisberedskapsförmåga samt räddningstjänstens förmåga att genomföra räddningsinsatser.

Analysen skickas årligen till Länsstyrelsen och kommunfullmäktige.

2.4 Metod och genomförande

2.4.1 Områden för bedömning av krisberedskapsförmåga

Nedan presenteras indikatorerna för förmågebedömning gällande krishanteringsförmåga och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning. Krisberedskapsförmågan är kommunens samlade förmåga, det vill säga dessa två förmågeområden sammantaget. För definitioner hänvisas till **kapitel 2.6**. För svar på indikatorn regelverk hänvisas till **kapitel 3.5, Lagar och förordningar**. I de fall övriga lagstiftningar berörs redovisas de under respektive riskområde.

Krishanteringsförmåga

Krishanteringsförmågan är förmågan att vid allvarliga störningar leda den egna verksamheten, fatta beslut inom eget verksamhets – eller ansvarsområde, sprida snabb, korrekt och tillförlitlig information och vid behov kunna samverka med andra aktörer. Krishanteringsförmåga handlar om att det ska finnas en god hantering av konsekvenserna av inträffade händelser, genomföra de åtgärder som krävs för att avhjälpa, skydda och lindra effekterna av det inträffade. Inom Krishanteringsförmåga presenteras indikatorerna materiella samt personella resurser, leda, samverka och informera, larm, omvärldsbevakning samt praktisk erfarenhet. I de fall kommunen är operativ så bedöms kommunens operativa förmåga, i annat fall presenteras faktorer som kan påverka andra aktörers förmåga att agera operativt.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar

Bedömningen baseras främst på Orsa kommuns förmåga att upprätthålla samhällsviktig verksamhet om störning skulle uppstå. Inom området förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar presenteras arbete med grundläggande säkerhetsnivåer, redundans och robusthet i kommunikationssystem, reservkraft, möjlighet att flytta samhällsviktig verksamhet till annan plats personella och materiella resurser samt säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur. För indikatorerna regelverk och praktisk erfarenhet hänvisas till redovisade svar under Krishanteringsförmåga.

Krisberedskapsförmåga

Under denna rubrik presenteras information som inte har klassificerats under någon av de två ovanstående rubrikerna, alternativt information som berör båda rubrikerna 2.4.2 Indikatorer för bedömning av kommunens krisberedskapsförmåga.

2.4.2 Indikatorer för bedömning av kommunens krisberedskapsförmåga

Nedanstående indikatorer är hämtade ur MSB:s hemställan om förmågebedömning.¹ De utgör även komponenterna för bedömning krisberedskapsförmåga risk- och sårbarhetsanalyser.

Krishanteringsförmåga

¹ Hemställan om förmågebedömning 2009-06-23

Leda, samverka och informera

- Det finns en aktuell krisledningsplan som är känd i organisationen.
- Det finns en krisledningsorganisation som utbildas och övas regelbundet.
- Krisledningen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler, tekniska system för bl.a. kommunikation och lägesbild och kan verka dygnet runt under minst en veckas tid.
- Det finns ett nätverk (t.ex. med andra myndigheter, kommuner och landsting samt näringsliv) för samverkan och samverkansövningar genomförs regelbundet.
- Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänhet och media samt för intern information.
- Det finns en regelbundet utbildad och övad ledningsorganisation. Ledningsorganisationen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler, tekniska system för bl.a. kommunikation och lägesbild och kan verka dygnet runt under minst en veckas tid.
- Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänhet och media samt för intern information.

Reservkraft

- Det finns testad reservkraft med en uthållighet om minst en vecka.

Larm

- Det finns övade larmrutiner.
- Det finns en utbildad och övad tjänsteman i beredskap (VB/TIB) 24h/dygn 365 dagar/år)

Regelverk

- Det finns legalt stöd för hur myndigheten ska hantera scenariot.
- Det finns riktlinjer och policys för hur myndigheten ska hantera scenariot.
- Det finns avtal som gäller vid scenariot.
- Ansvarsfördelningen mellan myndigheter och övriga berörda aktörer är klargjord.

Praktisk erfarenhet

- En upplevd skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot
- En genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser att tillgå snart efter att scenariot har inträffat.
- Det finns en uthållighet i de materiella resurserna om minst en vecka.
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser.

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildade och övade personella resurser att tillgå snart efter att scenariot har inträffat.
- De personella resurserna kan verka under minst en vecka.
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten (sektorn) samt att ta emot externa personella förstärkningsresurser.

Praktisk erfarenhet

- Upplevd skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.
- Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Reservkraft

- Det finns testad reservkraft med en uthållighet om minst en vecka.

Möjlighet att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats

- Det finns genomförda förberedelser på den alternativa platsen.
- Flytt av verksamhet till alternativ plats är övad.

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser att tillgå snart efter att scenariot har inträffat.
- Det finns en uthållighet i de materiella resurserna om minst en vecka.
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser.

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildade och övade personella resurser att tillgå snart efter att scenariot inträffat.
- De personella resurserna kan verka under minst en vecka.
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten (sektorn) samt att ta emot externa personella förstärkningsresurser.

Regelverk

- Det finns legalt stöd för hur myndigheten (sektorn) ska hantera scenariot.
- Det finns riktlinjer och policys för hur myndigheten (sektorn) ska hantera scenariot.
- Det finns avtal som gäller vid scenariot.
- Ansvarsfördelningen mellan myndigheter och övriga aktörer är klargjord.

Praktisk erfarenhet

- Upplevd skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.
- Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.

Redundans och robusthet i kommunikationssystemen

- Informationsteknologi
- Telekommunikation
- Radiokommunikation

2.4.3 Kriterier för bedömning av krisberedskapsförmåga

Bedömningen baseras på regeringens beslut i december 2008.² Förmågebedömningen baseras på en fyrgradig skala:

NIVÅ BEDÖMNING	
1	God förmåga
2	I huvudsak god förmåga men med vissa brister
3	Viss, men bristfällig förmåga
4	Ingen eller mycket bristfällig förmåga

2.4.4 Sannolikhets- och konsekvensbedömning

Enligt Krisberedskapsmyndighetens vägledning för statliga myndigheter³ ska en risk- och sårbarhetsanalys innehålla bedömning av scenariers (eller riskområdets) sannolikhet att inträffa samt bedömning av möjliga konsekvenser.

NIVÅ	BEDÖMNING	TID
1	Mycket låg sannolikhet	< 1 gång/1000 år
2	Låg sannolikhet	1 gång/100-1000 år
3	Medelhög sannolikhet	1 gång 10-100 år
4	Hög sannolikhet	1 gång/1-10 år
5	Mycket hög sannolikhet	Oftare än 1 gång/år

De uppsatta nivåerna för sannolikhetsbedömning är baserade på Krisberedskapsmyndighetens rekommendationer, enligt KBM 2006:4⁴ samt utökade med en beskrivning av tidsaspekten som hämtats från skriften Introduktion till riskanalysmetoder.⁵

² Regeringsbeslut 2008-12-04

³ Krisberedskapsmyndigheten (2006). Risk- och sårbarhetsanalyser. Vägledning för statliga myndigheter.

⁴ Krisberedskapsmyndigheten (2006). Risk- och sårbarhetsanalyser. Vägledning för statliga myndigheter.

⁵ Nilsson, J. (2003). Introduktion till riskanalysmetoder.

NIVÅ	KONSEKVENSNIS	BEDÖMNING
1	Mycket begränsade	Små direkta hälsoeffekter, mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot enskild samhällsinstitution.
2	Begränsade	Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner.
3	Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
4	Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner och förändrat beteende.
5	Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet.

2.5 Avgränsningar och reservationer

Vid arbetet med Orsa kommuns risk- och sårbarhetsanalysen 2015 har fokus satts på:

2.5.1 Psykologiska faktorer och allmänhetens perspektiv

Denna rapport anlägger främst ett tekniskt perspektiv på risk och avser exempelvis inte att inom varje riskområde analysera psykologiska faktorer. Ett renodlat tekniskt perspektiv ser risk som en sammanvägning av sannolikheten för att en händelse ska inträffa samt de (negativa) konsekvenser händelsen i fråga anses kunna leda till och fokuserar oftast en eller några aspekter (t ex dödsfall eller samhällsekonomiska kostnader). Det är dock viktigt att komma ihåg att ett tekniskt perspektiv inte är fullkomligt. Tillexempel utesluts det faktum att alla människor inte bedömer risk eller dess konsekvenser på samma sätt.⁶

2.6 Definitioner

Risk: kan beskrivas som sammanvägd bedömning av sannolikheten för att en händelse ska inträffa och de konsekvenser händelser i frågan kan leda till. För andra tolkningar av risk hänvisas till avsnitt 2.5.1 Psykologiska faktorer och allmänhetens perspektiv.

Sårbarhet: hur mycket och hur allvarligt samhället påverkas av en händelse. De konsekvenser som en aktör eller samhället, trots en viss förmåga, inte förmår förutse, hantera, motstå och återhämta sig från anger graden av sårbarhet.

Hot: omfattar en aktörs kapacitet och avsikt att genomföra skadliga handlingar. Ett hot kan också bestå av en händelse eller en företeelse som i sig framkallar fara för något eller någon utan att det i sammanhanget förekommer aktörer med kapacitet och avsikt att orsaka skada. Exempelvis kan klimatförändringar (ett hot) medföra en ökad sannolikhet för, och större konsekvenser av, att samhället drabbas av översvämningar (risk).

Risikanalys: ett systematiskt sätt att identifiera och värdera risker med avseende på sannolikhet och konsekvens.

⁶ Nilsson, J. (2003). Introduktion till risikanalysmetoder.

Sårbarhetsanalys: kan beskrivas som ett systematiskt sätt att utvärdera och bestämma sårbarhet.

Extraordinär händelse: en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser.

Samhällsviktig verksamhet: sett ur krisberedskapssynpunkt, ska uppfylla det ena eller båda av följande villkor:

- Ett bortfall av, eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelse i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad allvarlig kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.⁷

2.7 Sekretess samt spridning av materialet

Grundregeln i Sverige är att allmänna handlingar ska vara offentliga. Dock kan uppgifter komma att omfattas av sekretess om de anses röja sådan information som kan anses vara skadlig för myndigheter, verksamheter eller personer. Inom området för risk- och sårbarhetsanalyser gäller att information ska beläggas med sekretess om ”det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgifterna röjs”.⁸ Orsa kommun har bedömt att innehållet i denna rapport inte behöver sekretessbeläggas.

⁷ Krisberedskapsmyndigheten (2006). Risk- och sårbarhetsanalyser. Vägledning för statliga myndigheter.

⁸ 18 kap. 13§ Offentlighet och sekretesslag (2009:400)

3. Övergripande beskrivning av identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område

3.2.1 Orsa kommuns uppgift vid krishantering och räddningsinsats

Kommunens uppgift inom krishantering är att skapa goda förutsättningar i den egna kommunen. Detta innebär i första hand förberedande och planerande arbete med kommunala förvaltningarna och andra myndigheter och organisationer. Om krisen väl blir ett faktum ska kommunen verka för att inblandade aktörer samarbetar så effektivt som möjligt och vid behov öka handlingsutrymmet för dem genom att exempelvis äska ytterligare resurser, bistå med prioritering inom kommunen etc. Kommunen bär också ansvaret för att informera Länsstyrelsen vid allvarliga tillstånd i kommunen samt att samverka effektivt med andra kommuner.

Kommunen skall kunna genomföra räddningsinsats då följande fyra kriterier är uppfyllda.

- Behovet av ett snabbt ingripande
- Det hotade intressets vikt
- Kostnader för insatsen
- Omständigheterna i övrigt

3.3 Kommunala samverkansformer

Nedan ges en kortfattad beskrivning av de olika samverkansformer kopplat till kriser eller extraordinära händelser, där Orsa kommun ingår.

Fortsatt arbete

- Vidareutveckla arbetet inom befintliga samverkansgrupper såsom krishanteringsråd.
- Räddningstjänsten har sina färdiga samverkansformer med övriga myndigheter sen tidigare.
- Nätverket med kommunala beredskapssamordnare i länet
- Kontaktväg vid avstämningsmöte med länsstyrelsen via rakel varje vecka
- Utveckla samarbetet mellan beredskapssamordnare i Mora, Orsa och Älvdalen

3.4 Skyddsvärt i samhället

I Sveriges säkerhetsstrategi ligger tyngdpunkten på samhällets säkerhet. Det handlar om händelser och förhållanden som skadar samhällets funktionalitet och som enskilda individer saknar förutsättningar att själva hantera fullt ut. De övergripande målen för vår säkerhet enligt säkerhetsstrategin är att värna:

- Befolkningens liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter⁹

⁹ Försvarsberedningen, En strategi för Sveriges säkerhet – Försvarsberedningens förslag till reformer (Ds 2006:1) Återfinns även i Säkerhet i samverkan, Försvarsberedningens omvärldsanalys (Ds 2007:46)

Inom kommunens gränser kan skyddsvärda områden eller verksamheter vara av varierande grad och omfattning. Exempelvis kan "skyddsvärt", sett ur ett kulturhistoriskt intresse vara något skilt från "skyddsvärt" betraktat ur ett samhällsekonomiskt intresse. Denna rapport fokuserar det som är skyddsvärt eller samhällsviktigt ur ett krisberedskapsperspektiv.

3.4.1 Samhällsviktig verksamhet

Nedan presenteras en översiktlig lista över samhällsviktiga verksamheter identifierade i Orsa kommun.

1. olkningens liv och hälsa (prioklass 1)
 - Akutsjukvård, vårdavdelningar
 - Akuttjänstgörande polis och räddningstjänst
 - BefOmsorg om äldre och funktionshindrade
 - Hemsjukvårdsgrupper
 - Hemtjänstgrupper

För att bedriva dessa verksamheter måste följande funktioner

säkras:

- Uppvärmning
 - Försörjning med vatten, medicin och mat
 - Bränsleförsörjning till uppvärmning, reservkraft och fordon
2. Samhällets funktionalitet (prioklass 2)
 - Ledningsfunktioner
 - Radio/TV
 - Dricksvattenförsörjning
 - Avloppssystem
 - Vissa finansiella system
 - Fjärrvärme
 - Transporter (väghållning, persontransporter m.m.)
 - Drivmedelsförsörjning (fordon, uppvärmning, reservkraft)
 - Elektroniska kommunikationer
 - Akut tillgång till socialtjänst
 - Barnomsorg för de föräldrar som arbetar inom samhällsviktig verksamhet
 - Säkra vattentäkter mot förorening (breddande avlopp, drivmedels-
hantering m.m.)
 3. Befolkningens liv och hälsa (prioklass 3)
 - Primärvård, dagmottagningar
 - Läkemedelsförsörjning
 - Tillgång till samlingsplats för allmänheten (värme, mat, dricksvatten, in formation och eventuellt övernattnig)

4. Samhällets funktionalitet (prioklass 4)
 - Transporter
 - Livsmedelsförsörjning
 - Betalförmedling
 - Övrig barnomsorg
5. Stora ekonomiska värden (prioklass 5)
 - Större verkstadsindustri. Förbrukning mer än 50 MWh.
6. Stora miljövärden (prioklass 6)
 - Sophantering
7. Stora sociala och kulturella värden (prioklass 7)
 - Arkiv
8. Övriga (prioklass 8)
 - Boende, små till medelstora företag

3.5 Lagar och förordningar

Nedan presenteras de lagar och förordningar som är viktiga att ta hänsyn till vid genomförandet av en kommunal risk- och sårbarhetsanalys.

Lag (2003:778) och förordning (2003:789) om skydd mot olyckor (LSO och FSO)
Lagen och förordningen definierar räddningstjänst samt kommunala och statliga räddningstjänstmyndigheter.

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

4. Identifierade och värderade risker, sårbarheter samt kritiska beroenden inom kommunens geografiska område

I kapitlet presenteras de händelser som inträffat under året och som bedöms ha satt kommunens krisberedskapsförmåga på prov. Översikten ger en sammanställd bedömning av riskområden för 2015, likaså lyfts prioriterade riskområden för 2015 fram.

4.1 Inträffade händelser 2014

Händelser under 2014 som har berört kommunen är skogsbranden i Västmanland. Där bidrog kommunen med personal från brandkåren och kommunen deltog även vid lägesavstämningar med länsstyrelsen avseende händelsen.

4.2 Identifiering av riskområden

I följande avsnitt presenteras en översikt av hot och risker inom det geografiska ansvarsområdet i form av en matris. Matrisen syftar till att belysa samtliga riskområden och fungera som en övergripande prioritering av samtliga identifierade riskområden i kommunen.

4.3 Värdering av riskområden

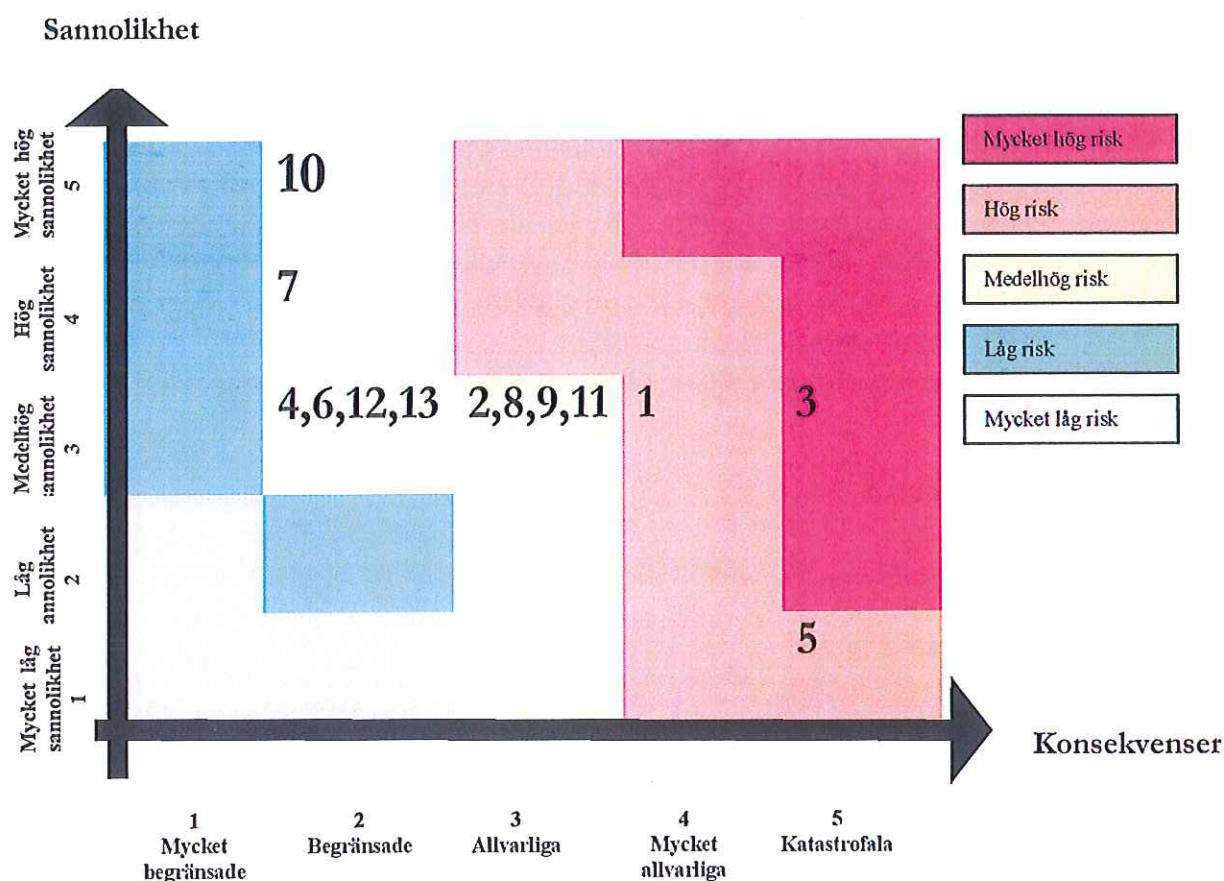
Underlag för prioritering av riskområdena i matrisen, ”matris för prioritering av riskområden”, är den plan för samhällsviktiga verksamheter som har tagits fram tillsammans med Länsstyrelsen.

Prioriteringen utgår från två huvudkriterier, omfattning av konsekvenserna för riskområdena samt omfattningen av resursbehov för att kunna hantera konsekvenserna.

4.3.1 Identifierade riskområden i Orsa kommun 2015:

Nedan presenteras identifierade riskområden i Orsa kommun. Numreringen återkommer sedan i matrisen för värdering av Orsa kommuns riskområden 2015.

1. Elförsörjning	7. Allvarlig smitta
2. IT-system och telekommunikation	8. Extremt väder
3. Dricksvattenförsörjning och avloppshantering	9. Transport av farligt gods
4. Översvämning	10. Olyckor
5. Dammbrott	11. Sociala risker
6. Ras och skred	12. Evenemang
	13. Antagonistiska hot

Figur 4.1 Övergripande värdering av identifierade riskområden i Orsa kommun 2015.

Utifrån matrisen kan man konstatera att scenario dricksvattenförsörjning och avloppshantering har den högsta risken. Därefter kommer elförsörjning och dammbrott. De områden som kommer därefter är extremt väder, transport av farligt gods, IT-system och telekommunikation och sociala risker. Riskmatrisen är en tydlig indikator på vilket typ av scenario som bör övas i Orsa kommun.

4.3.2 Prioriterade riskområden 2015

Riskområden som särskilt belyses under 2015 års risk- och sårbarhetsanalys är:

- Elförsörjning. Med anledning av detta har Orsa kommun deltagit i länsstyrelsens och energimyndighetens styrel-projekt (prioritering av elanvändare vid elbrist).
- Dricksvattenförsörjning: Nodava har uppdaterat sin plan efter att de har tagit fram sin nya RSA.
- Översvämning: Kartering av höjder vid olika översvämningssnivåer skall tas fram under 2015 för att se vilka byggnader och fastigheter som blir berörda. Utifrån detta ta fram planering för att hantera detta. Uppdatera höjdnivåer för nybyggnation Beredskapsplan för dammbrott har tagits fram tillsammans med länsstyrelsen som även kan användas vid översvämning.
- Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB

4.4 Analyserade riskområden

Nedan presenteras analyserade riskområden i Orsa kommun för 2015. Presentationen av respektive riskområde utgår från följande struktur:

- Presentation ur ett allmänt och ett kommunalt perspektiv
- Förmågebedömning (Krishanteringsförmåga samt förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning) inom respektive riskområde. För en mer utvecklad förklaring om vad som omfattas av rubrikerna under förmågebedömningen hänvisas till kapitel 2.4.1
- Risk-, sannolikhets- och konsekvensbeskrivning
- Kritiska beroenden och klimatpåverkan
- Planerade åtgärder samt förslag på fortsatt arbete

4.4.1 Elförsörjning

Scenario:

El bortfall i större delen av kommunen under 3 dygn och med en temperatur på -10° C.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Kontaktvägar med Fortum finns. Genomfört övning hösten 2012 avseende längre strömavbrott.

Praktisk erfarenhet

Vi har inga direkt praktiska erfarenheter av längre elbortfall för vår del.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Reserv elverk finns installerat för kommunal ledning och vid räddningstjänsten. Mobilt elverk för försörjning av äldre boenden och andra kommunala byggnader finns.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående beskrivning. Arbetet med Styrel har gett en bra bas för att hantera effekterna av planerade avbrott. Detta kommer att användas för att styra behovet av utbyggd reservkraft.

Sammanvägd bedömning

Elförsörjning	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Elförsörjning	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	4
Risk	12

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Beroenden finns för många verksamheter avseende elförsörjning. Kommunen har främst prioriterat äldreboenden och kommunal ledning under 2015. Klimatpåverkan är beroende av under vilken årstid på året det inträffar.

Förslag på fortsatt arbete

- Genomföra övningar tillsammans med Fortum.
- Se över elberoende i samhällsviktiga verksamheter i kommunen.
- Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB

4.4.2 IT-system och telekommunikation

Scenario:

IT avbrott på grund av el bortfall i större delen av kommunen under 3 dygn och med en temperatur på -10° C

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns med förberedda lokaler. Pågår att uppdatera kontinuitet- och drift instruktioner. Raket är ett kommunikationsverktyg som används vid kommunikation med länsstyrelsen och övriga kommuner.

Praktisk erfarenhet

Har inga direkta erfarenheter av någon större driftstörning.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Eftersom vi har gemensam IT-drift för Mora, Orsa och Älvdalen och det har gjorts en ledningsanalys i alla tre kommuner i samverkan med MSB har följande åtgärder gjorts. Skapat redundans mellan kommunerna via fiberanslutningar. En gemensam serverdrift med sekundär serverhall. UPS installerat vid varje teknikbod mm. Kommer även under 2015 åtgärda nodrum för inkommande fiber i Mora som även Orsa är berörda av.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående beskrivning

Sammanvägd bedömning

IT-system och telekommunikation - Bedömning	
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

IT-system och telekommunikation	Bedömning
Sannolikhet	4
Konsekvens	2
Risk	8

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Verksamheten är väldigt elberoende så det är knutet mot elförsörjning som ovanstående.

Förslag på fortsatt arbete

- Uppdatera dokumentet kontinuitet- och drift enligt BITS. Genomföra åtgärder som kommer fram där.
- Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB
- Färdigställa nya nod- serverrum.
- Färdigställa verksamhetsanalysen som beskriver vilka system som finns i Mora, Orsa och Älvdalen.
- Utredda hur informationssäkerhetsarbetet ska organiseras i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.

4.4.3 Dricksvattenförsörjning och avloppshantering

Scenario:

Kontaminering av huvudvattentäkten som drabbar vattenledningsnätet. Det innebär stora driftproblem innan man återställer normal drift.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Via det VA-plansarbete som bedrivs i Mora, Orsa och Älvdalen kommuner utreds frågan om ökat och förbättrat vattentäktsskydd där Nodava, Miljökontoret och Stadsbyggnadsförvaltningen deltar.

Praktisk erfarenhet

Inga större driftsproblem som har drabbat ett stort antal människor. Har haft några mindre enskilda störningar som har drabbats ett mindre antal fastigheter.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Vi har god förmåga med vissa brister. Reservkraft finns för VA-verken. Det finns inte tillräckligt skydd för befintliga vattentäkter. Planering pågår med att utöka vattenskyddet inom både befintliga vattentäkter och framtida reservvattentäkter. Har nätverk med intilliggande kommuner. Gemensamt VA-bolag Mora, Orsa och Älvdalens kommuner. Har tillgång till materiella och personella resurser via VAKA

Krisberedskapsförmåga

Bättre förmåga att hantera krisberedskapen än att motstå en störning.

Sammanvägd bedömning

Dricksvattenförsörjning och avloppshantering	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	3

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Dricksvattenförsörjning och avloppshantering	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	5
Risk	15

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Är känslig för kraftiga översvämningar och därmed är det klimatpåverkan.

Förslag på fortsatt arbete

- Bygga fasta invallningar vid huvudvattenverk
- Utredda reservvattentäkt vidare
- Uppdatera planen för driftstörning.

4.4.4 Översvämning

Scenario:

100-årsflöde som för Orsas del är på 163,38 i höjdsystem RH 00 Å.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Uppdaterad beredskapsplan finns avseende dammbrott som kan användas.

Praktisk erfarenhet

Har erfarenhet från tidigare översvämningar 1985 och 2001. Gjort vissa åtgärder efter dessa översvämningar.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Har gjort översvämningsskartering genom Dalälvsprojektet och har egna mätpunkter som avläses manuellt. Kommer även att göra en egen skartering på egna nivåer.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Översvämning	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Översvämning	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Har ett stark klimatpåverkan eftersom hela problematiken är beroende av nederbörden.

Förslag på fortsatt arbete

- Se över vilka nivåer som det är tillåtet att bygga på.
- Se över vilka områden med befintlig bebyggelse som det behöver göras åtgärder på.
- Undersöka möjligheter till upphandling och lagring av invallningsmateriel.

4.4.5 Dammbrott

Scenario:

Dammbrott Trängslet med högsta dimensionerande flöde.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Beredskapsplan för dammbrott Trängslet är framtagen och övad mars 2014.

Praktisk erfarenhet

Erfarenhet av ett dammbrott i Orsa finnmark 1985 som inte gav några större konsekvenser nedströms. Inga direkta erfarenheter av större dammar. Övningen är även en erfarenhet som vi har.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Har planerat för hur utrymning ska ske vid dammbrott och vid 100-årsflöde. Har några åtgärder som behöver åtgärdas efter erfarenheter från planering och övning.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Dammbrott	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	3

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Dammbrott	Bedömning
Sannolikhet	1
Konsekvens	5
Risk	5

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Har en stor klimatpåverkan eftersom hela problematiken är beroende av nederbörden.

Förslag på fortsatt arbete

- Revidering av planen enligt planering.

4.4.6 Ras och skred

Scenario:

Inga kända områden med risk för ras och skred

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Inga praktiska erfarenheter

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Utredning är gjord.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Ras och skred	Bedömning
Krishanteringsförmåga	1
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	1

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Ras och skred	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Beroende av väderleksförhållanden kan risken förändras.

4.4.7 Allvarlig smitta

Scenario:

Smitta som bryter ut och drabbar en stor del av kommunens invånare.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Ingen praktisk erfarenhet av ett stort utbrott. Har planerat för förmodad smitta 1996 och 2009.

Varje vinter drabbas befolkningen i kommunen av vinterkräxjukan och influensa. Rutiner för att motverka ett större utbrott finns i kommunens verksamheter.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Planering är gjord i förvaltningarna för personalbortfall. Viktigt med berörda myndigheters information till kommunen.

Krisberedskapsförmåga

Se ovanstående

Sammanvägd bedömning

Allvarlig smitta	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Allvarlig smitta	Bedömning
Sannolikhet	4
Konsekvens	2
Risk	8

Kritiska beroenden och klimatpåverkan
Kan bli personalbrist

Förslag på fortsatt arbete

- Föra dialog med landstinget vid planering.

4.4.8 Extremt väder

Scenario:

Kommunen drabbas av en storm som innebär problem med nedfallna träd och problem med elförsörjning under hösten med -5° C.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Praktiska erfarenheten består i den kraftiga nederbörden sommaren 2010 norr om Mora som gjorde att vägbankar rasade och underminerades. Långvarig torka vissa år har inneburit större skogsbränder som har varit resurskrävande. Sala branden som inträffade under sommaren 2014 har gett nya erfarenheter beträffande extremt väder

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Avgörande för att motstå störningen är beroende av vädertyp. Starka vindar och mycket snö kan medföra till exempel elbrist och den kan vi hänföra till punkt 5.1.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till den effekt som det extrema vädret ger i punkterna ovan.
Sammanvägd bedömning

Extremt väder	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Extremt väder	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	3
Risk	9

Kritiska beroenden och klimatpåverkan
Scenariot är en klimatfråga.

Förslag på fortsatt arbete

- Inga förslag utöver det som har nämnts i andra punkter.

4.4.9 Transport av farligt gods

Scenario:

Tankbil med diesel välter i närheten av vattentäkt som medför risk för kontaminering.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Rutiner för att hantera en farligt gods olycka finns.

Praktisk erfarenhet.

Mindre utsläpp av olika kemikalier.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Beroende på olyckans art och geografiska placering m.m. kan samhällsviktig verksamhet behöva utrymmas och stängas.

Krisberedskapsförmåga

Räddningstjänsten besitter förmåga att hantera den akuta skadehändelsen. För långtgående effekter hänvisas till övergripande ledningsplan.

Sammanvägd bedömning

Kemikalieanläggningar och transport av farligt gods	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Kemikalieanläggningar och transport av farligt gods	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	3
Risk	9

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Klimat, främst när det gäller temperatur och vind, kan påverka olyckor med farligt gods på väg. Halt väglag kan innebära att risken för olycka ökar.

Förslag på fortsatt arbete

- Planering och utbildning är ett pågående arbete som ingår i den ordinarie övningsplanen för räddningstjänsten som sker i samverkan med Mora och Älvdalens räddningstjänster.
- Använda Länsstyrelsens framtagna riktlinjer för transport av farligt gods.

4.4.10 Övriga olyckor

Scenario:

Olyckor som händer i samhället som föranleder räddningsinsats enligt LSO. Det här är inget scenario men är händelser som händer i samhället dagligdags.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Räddningstjänsten övar kontinuerligt för att hantera de olyckor som förutsätts kunna föranleda räddningsinsats i Orsa kommun och finns beskrivna i handlingsprogrammet för skydd mot olyckor. Beroende på olyckans beskaffenhet, kan dess konsekvenser eskalera och bli en extraordinär händelse.

Praktisk erfarenhet

Räddningstjänsten övar årligen ca 1600 mantimmar. Årligen har räddningstjänsten ca 50 räddningsinsatser enligt LSO i Orsa kommun.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Ägare och nyttjanderättshavare till byggnader bedriver exempelvis systematiskt brandskyddsarbete för att förebygga och i händelse av olycka ha förmåga att begränsa den negativa skadeutvecklingen. Detta omfattar också samhällsviktig verksamhet.

Krisberedskapsförmåga

Räddningstjänstens organisation, med deltidskåren i Orsa samt brandvärnen i Orsa och Skattungbyn hanterar för de räddningsinsatser som förekommer i Orsa kommun.

Sammanvägd bedömning

Övriga olyckor	Bedömning
Krishanteringsförmåga	1
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	1

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Övriga olyckor	Bedömning
Sannolikhet	5
Konsekvens	2
Risk	10

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Kommunen har en egen organisation för räddningstjänst. Klimatet påverkar typen av räddningsinsatser och räddningstjänsten planerar därför övningar med avseende på säsong och typ av väder.

Förslag på fortsatt arbete

Fortsätta med övningar och utbildningar i syfte att stärka räddningstjänstens förmåga att hantera räddningsinsatser samt den enskildes förmåga att förebygga olyckor.

4.4.11 Sociala risker

Scenario:

En social risk är sannolikheten för oönskade händelser, beteenden eller tillstånd med ursprung i sociala förhållanden som har negativa konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt. En utmaning i våra kommuner är att minska skillnader i ojämlik hälsa och fördelning av resurser till utsatta människor?.

Definition av social risk, hämtad från Västra Götalandsmodellen.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Det är framtagen en separat risk- och sårbarhetsanalys för sociala risker 2014 som bifogas som bilaga.

Praktisk erfarenhet

Det som framkommit vid den gjorda analysen är redan pågående främjande arbete samt ett åtgärdsförslag.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Det bedrivs förebyggande åtgärder i olika verksamheter i kommunen. De prioriterade riskfaktorerna som kommunen måste arbeta med är komplexa och innebär samverkan mellan olika förvaltningar, föreningar, myndigheter och andra samhällsaktörer.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till ovanstående text.

Sammanvägd bedömning

Sociala risker	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sociala risker	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	3
Risk	9

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Scenariot är ingen klimatfråga.

Förslag på fortsatt arbete

- Pågående enligt bilaga

4.4.12 Evenemang

Scenario:

Större evenemang som genomförs i kommunen är Orsaylorerna. En större olycka såsom brand eller attentat vid något av dessa evenemang kan innebära påfrestningar för kommunen.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns.

Praktisk erfarenhet

Det finns inga större händelser som har inträffat som har inneburit någon påfrestning på kommunen.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Det är inte definierat som en samhällsviktig verksamhet men berör många människor.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till ovanstående text.

Sammanvägd bedömning

Evenemang	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Evenemang	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Scenariot är ingen klimatfråga

Förslag på fortsatt arbete

- Utveckla samarbetet med arrangörerna av de olika evenemangen med säkerhetsfrågor som berör hela kommunen.

4.4.13 Antagonistiska hot

Scenario:

Angrepp och attacker av enskilda eller grupper mot medborgare samt sabotage av infrastruktur eller byggnader faller under rubriken 'antagonistiska hot'. Agerandet kan ske öppet i form av direkta angrepp, eller dolt, som hot om angrepp för att vilseleda eller skapa oro. Hotet kan även bestå i etablering av kriminella organisationer i kommunen.

Krishanteringsförmåga

Övergripande ledningsplan finns. Samverkan med polismyndigheten i kommunens brottsförebyggande råd. Regeringen har skapat ny myndighet som arbetar med våldsbejakande extremism som kommunen har utsett kontaktperson emot.

Praktisk erfarenhet

Inget direkt praktisk erfarenhet förutom ett tillfälle där ett högerpopulistiskt parti satte upp meddelande vid kommunhuset i Mora och Orsa.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

Information via polis- och sociala myndigheter om antagonistiska aktiviteter och hot för att kunna förebygga händelser.

Krisberedskapsförmåga

Hänvisar till ovanstående text.

Sammanvägd bedömning

Antagonistiska hot	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Antagonistiska hot	Bedömning
Sannolikhet	3
Konsekvens	2
Risk	6

Kritiska beroenden och klimatpåverkan

Scenariot är ingen klimatfråga.

Förslag på fortsatt arbete

- Pågående enligt bilaga

5. Övergripande beskrivning av särskilt viktiga resurser som kommunen kan disponera för att hantera extraordinära händelser

Kort om Orsa kommuns krisledningsorganisations arbete och uthållighet:

Regelverk

Orsa kommun har givna uppgifter enligt ovanstående regelverk. Ska även följa krisledningsnämndens reglemente vid extraordinär händelse.

Materiella resurser

Ledningsplats är utsedd och även placering av informationsfunktionen. Resurser för dessa funktioner finns planerade och tillgängliga.

Redundans och robusthet i kommunikationssystem

Kommunikationssystemen i fråga om redundans är god. Vi kan kommunicera med Räddningstjänst och Vattenverket via radio. Sen finns både vanliga telenätet eller mobilnätet (om det fungerar). Växeln sitter i kommunhuset som är försett med reservkraft. Rakel (radiokommunikation för effektiv ledning) finns hos Räddningstjänsten och för Kommunal ledning samt hos NODAVA. Tillsammans med Mora räddningstjänst har reservutalarming för räddningstjänsten säkerställts i båda kommunerna under 2011.

Reservkraft

Reservkraft finns för kommunhuset och Räddningstjänsten. Mobilt reservkraftverk för elförsörjning av Lillåhem och Orsagården. Mobilt reservverk för vatten och avloppsverk finns hos NODAVA.

6. Bedömning av förmågan i samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse

6.1 Sammanvägd förmåga att hantera händelser enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Nedan följer en sammanfattad bedömning av Orsa kommuns förmåga att hantera händelser enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. I kommande kapitel kommer en fördjupad analys av respektive riskområde att presenteras. Matrisen grundas på en ROSA bedömning, övningar och händelser som uppstått i kommunen. Bedömningen följer en fyragradig skala (se avsnitt 2.4.3).

Orsa Kommuns krisberedskapsförmåga	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

7. Bedömning av kommunens förmåga att motstå och hantera identifierade risker som kan leda till en extraordinär händelse

7.1 Orsa kommuns krisberedskapsförmåga

Analysen är inte kopplad till något specifikt riskområde utan belyser Orsa kommuns krisberedskapsförmåga sett ur ett generellt perspektiv.

Sammanvägd bedömning

Orsa kommuns krisberedskapsförmåga	Bedömning
Krishanteringsförmåga	2
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning	2

Förslag på fortsatt arbete

Krishanteringsförmåga

- Utbilda personalen i WIS.
- Öva krisledningsnämnd och stab regelbundet (minst 2 ggr/ mandatperiod).
- Det finns en upprättad larmplan som övas i samband med punkt 4.
- Genomföra åtgärder som föreslagits under respektive tänkt händelse

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störning

- Samma åtgärder som ovanstående

8. Planerade och genomförda åtgärder samt en bedömning av behov av ytterligare åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat

Genomföra uppföljningen årligen i samband med den årliga inlämningen till Länsstyrelsen och kommunfullmäktige. Se även respektive åtgärder under varje riskområde.

Sammanfattning av planerade åtgärder som har framkommit i ovanstående riskområden.

Riskområde	Åtgärd	Utförs av	När	Åtgärd at
Elförsörjning				
	Genomföra övningar tillsammans med Fortum	Utförd 2012		
	Se över elberoende i samhällsviktiga verksamheter i kommunen.	Beredskam Orsabostäder socialförv	2016	
	Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB	Orsa lokaler mfl	2015	
IT-system och telekommunikation				
	Uppdatera dokumentet kontinuitet- och drift för informationssäkerhet. Genomföra åtgärder som kommer fram där	IS/IT-enheten	2016	
	Färdigställa ledningslokaler enligt förslag från MSB	Se ovan		
	Färdigställa nya nod-serverrum.	Service och fritids kon	2015	
	Färdigställa verksamhetsanalysen som beskriver vilka system som finns i Mora, Orsa och Älvdalen	Efter beslut i VP-rådet IS/IT		
	Utreda hur informationssäkerhetsarbetet ska organiseras i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.	Hör ihop med ovanstående punkt		
Dricksvattenförsörjning och avloppshantering				
	Bygga fasta invallningar vid huvudvattenverk	NODAVA		

	Utreda reservvattentäkt vidare Utöka skyddet av befintliga vattentäkter	NODAVA		
Översvämning				
	Se över vilka nivåer som det är tillåtet att bygga på.	Stadsbyggnadsförv	2015/2016	
	Se över vilka områden med befintlig bebyggelse som det behöver göras åtgärder på	Beredskapssam. Berörda fastighetsägare	2015-2016	
	Undersöka möjligheter till upphandling och lagring av invallningsmateriel	Samordning mellan berörda		
Dammbrott				
	Undersöka möjligheter för inkoppling av reservkraft till utrymningsstationer.	Utfört 2014		
	Revidering av planen enligt planering.	Berörda	Löpande	
Ras och skred				
Allvarlig smitta				
	Föra dialog med landstinget vid planering.	Socialförvaltningen	Årligen	
Transport av farligt gods				
	Planering och utbildning är ett pågående arbete som ingår i den ordinarie övningsplanen för räddningstjänsten som sker i samverkan med Mora och Älvdalens räddningstjänster.	Räddningstjänsten	Årligen	
	Använda Länsstyrelsens framtagna riktlinjer för transport av farligt gods	Stadsbyggnadsförvaltningen	Vid planprocess	
Evenemang				
	Utveckla samarbetet med arrangörerna av de olika evenemangen			

Bilagor

Publikationer

Cederquist, C. (2006). Regional Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Cederquist, C. (2007). Regional Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Davidsson G, Lindgren, M, Mett L. (1997). Värdering av risk. Karlstad: Räddningsverket.

Ekenberg, L. (2007). Regional risk- och sårbarhetsanalys. Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg; Krisberedskapsfunktionen.

Enander, A. & Johansson, A. (1999). Säkerhetsmedvetande - en förutsättning för säkerhetsbeteende? Karlstad: Räddningsverket

Fakta om Dalarnas Län. Uppdaterad version, maj 2008, går att hämta på:
<http://www.mypaper.se/show/dalarna/show.asp?pid=345175327664895>

Hansen, R. (2003). Skogsbrandsläckning. Karlstad: Räddningsverket.

Krisberedskapsmyndigheten. (2008). Klarar vi krisen? Samhällets krisberedskapsförmåga 2007. 2008:2

Ljunglund, E. (2004). Regional Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Nilsson, J. (2003). Introduktion till riskanalysmetoder. Rapport 3124 Brandteknik. Issn 1402-3504. Lund: Lunds Universitet, avdelningen för Brandteknik vid Lunds Tekniska Högskola.

Räddningsverket & Boverket. (2007). Säkra järnvägstransporter av farligt gods. Karlstad: Räddningsverket.

Runesson, T-L. (2004). Räddningstjänst vid olycka med radioaktiva ämnen. Karlstad: Räddningsverket.

Svenska kraftnät. (2007). Dammsäkerhet – egenkontroll och tillsyn.

Wiren, E. (1998). Planering för säkerhets skull. Lund: Studentlitteratur

Wetterud, J. (2005). Risk- och sårbarhetsanalys. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Utredningar

C, Cederquist. (2008). Rapport om ekonomisk säkerhet i Dalarnas Län 2008. Länsstyrelsen Dalarna; Plan- och beredskapsenheten.

Försvarsberedningen, En strategi för Sveriges säkerhet – Försvarsberedningens förslag till reformer (Ds 2006:1).

Jordbruksverket (2008). Jordbruksstatistisk årsbok 2008.

<http://www.sjv.se/download/18.677019f111ab5ecc5be8000240/JSprocentC3procent85+2008+Hela.pdf>

Krisberedskapsmyndigheten. (2005). Omvärldsexempel 2005. Krisberedskapsmyndighetens rapportering av uppdraget i regleringsbrevet för budgetåret 2005.

Krisberedskapsmyndigheten. (2007). Reservanordningar för kommunalteknisk försörjning. Erfarenheter från 18 års verksamhet med statsbidrag till kommuner. Rapportnr: 1477/2006

Krisberedskapsmyndigheten. (2008). Utvärdering av samverkansövning SAMÖ 2008. Finns att hämta på www.krisberedskapsmyndigheten.se

Länsstyrelsen Dalarnas lokala utvärdering av samverkansövning SAMÖ 2008.

MSB utredning (Fö 2008:03/15).

NCO. (2007). Olyckor i siffror. En rapport om olycksutvecklingen i Sverige. 2007 års utgåva
http://www.raddningsverket.se/shopping/srv_ShowItem_22797.aspx

NCO. (2007). Om olyckor i Sverige 2007.

NCO-databas (delvis sekretessbelagd information).

SIKA – Den nationella resvaneundersökningen 2007:19
http://www.sika-institute.se/Templates/Start_5.aspx

SIKA – Inrikes och utrikestrafik med svenska lastbilar, år 2007.
http://www.sika-institute.se/Doclib/2008/Statistik/ss_2008_13.pdf

Slutrapport UPOS-projektet. (2007). UPOS- Ett utvecklingsprojekt för Privat och Offentlig Samverkan i Ludvika kommun

SOS Alarm. (2008). Bussolyckan i Gagnef 3 januari 2008. Rapport 2:2008

SOU 2007:60. Sverige inför klimatförändringarna – hot och möjligheter.
<http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/89334>

SOU 2006:94. Delbetänkande av klimat- och sårbarhetsutredningen.
<http://www.regeringen.se/content/1/c6/07/17/59/d7644281.pdf>

Internetkällor för faktainhämtning

Food and agriculture of the United Nations
<http://www.faoorden.se/start.asp?sida=10657>
Hämtad 2008-07-08

Klimatanpassningsportalen
<http://www.smhi.se/cmp/jsp/polopoly.jsp?d=9315&l=sv>

Klimatanpassningsportalen: Fakta om dricksvatten och avloppshantering
<http://www.smhi.se/cmp/jsp/polopoly.jsp?d=9369&a=25121&l=sv>

Hämtad 2008-07-17

Klimatanpassningsportalen: Skogsbrand

<http://www.smhi.se/sgn0106/klimat/konsekvenser.htm>

Hämtad 2008-10-22

Krisberedskapsmyndigheten Kriskommunikation. Att integrera krishantering med kommunikation. Fakta april 2007.

http://www.krisberedskapsmyndigheten.se/upload/12347/faktablad_krishantering_kommunikation_april2007.pdf

Hämtad 2008-09-30

Extremt väder

<http://www.smhi.se/sgn0106/klimat/extrem.hmt>

Hämtad 2008-08-05

Livsmedelssverige

<http://www.livsmedelssverige.org/>

Smittskyddsinstitutet

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/>

Hämtad 2008-10-27

Statens veterinärmedicinska anstalt

<http://www.sva.se/sv/Start/Start/Zoonoscenter/>

Hämtad 2008-07-24

Svenska djurhälsovården

<http://www.svdhv.org/bekampningsprog/far/276-scrapie.asp>

Hämtad 2008-07-24

Totalförsvarets forskningsinstitut

http://www.foi.se/FOI/templates/Page_655.aspx

Hämtad 2008-07-28

Vattenportalen

<http://www.vattenportalen.se/index.htm>

Vattenportalen: Fakta om vattenförsörjning och avlopp

http://www.vattenportalen.se/fov_sve_djup_sot_vattenforsorjning.htm

Hämtad 2008-07-18

Vägverket: Fakta om omkomna i trafikolyckor, Dalarnas län

http://www.vv.se/templates/page3wide_2207.aspx

Hämtad 2008-07-10

Lagstiftning

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor

Förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap

Förordning (2002:864) med länsstyrelseinstruktion

Förordningen (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Epizootilagen (1999:657)

Epizootiförordning (1999:659)

Zoonoslagen (1999:658)

Zoonosförordning (1999:660)

Risk- och sårbarhetsanalys

Avsnitt 9: Sociala risker

Bedömning 2015

Version 2015-09-16

Innehåll

Sociala risker – bedömning 2015

1. Bakgrund

2. Sociala risker i Orsa kommun

3. Analys och sammanfattande bedömning

4. Förslag till åtgärder

5. Arbetsprocess 2015

Bilagor

A. Riskidentifiering och riskvärdering

4.1 Genomgång av riskfaktorer

4.2 Riskbedömning utifrån riskidentifiering

4.3 Förmågebedömningar

B. Pågående förebyggande åtgärder

C. Att arbeta med sociala risker – ett stödmaterial (separat dokument)

1. Bakgrund

Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) har en viktig roll i det förebyggande riskhanteringsarbetet och det svenska krishanteringssystemet. Utan en RSA blir kunskapen om samhällets risker och sårbarheter lägre. Genom åren har fokus i de genomförda risk- och sårbarhetsanalyserna legat på tekniska och fysiska risker. På senare år har man insett att det finns andra händelser än exempelvis strömavbrott, översvämningar och pandemier som kan försätta ett samhälle i kris.

De senaste årens oroligheter runt om i svenska förorter såsom exempelvis Gottsunda, Rosengård, Husby, Tensta, har visat på att det i samhället finns ett behov av att lyfta frågor som berör människors sociala situation även i ett krisberedskapsperspektiv. Blir det oroligt i delar av samhället kan dess grundläggande funktionalitet påverkas och det kan bli svårt att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

Enligt krisberedskapsförordningen ska följande delar särskilt beaktas:

- Situationer som uppstår hastigt, oväntat och utan förvarning
- Situation där det finns ett hot eller en risk att ett sådant läge kan komma att uppstå
- Situationer som kräver brådskande beslut och samverkan med andra aktörer
- Att de mest nödvändiga funktionerna kan upprätthållas i samhällsviktig verksamhet
- Förmågan att hantera mycket allvarliga situationer inom myndighetens ansvarsområde.

Sociala riskfaktorer

Sociala riskfaktorer är omständigheter eller egenskaper hos människor, deras livsvillkor eller levnadsförhållanden som kan öka sannolikheten för att oönskade händelser, beteenden eller tillstånd skall inträffa.

Exempel:

- Social, ekonomisk och politisk marginalisering
- Otrygga uppväxtförhållanden (anknytning, brist på förebilder, barnfattigdom)
- Otrygg boendemiljö
- Ohälsosamma levnadsvanor
- Bristande skolgång
- Brist på finansiella, materiella eller personella resurser hos myndigheter
- Brister i samhällsfunktioner (systemfel, kompetensbrist, korruption, ledningsproblem)
- Segregation

Sociala risker

Sociala risker är sannolikheten för oönskade händelser, beteenden eller tillstånd med ursprung i sociala förhållanden som har negativa konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt.

Sociala risker kan i förlängningen leda till extraordinära händelser så som förtroendeproblem för rättsväsende och upplöpp. Dessa händelser brukar ibland benämnas social oro.

Sociala risker uppstår vanligtvis i kombination av flera riskfaktorer.

Analys och riskbedömning av sociala risker 2015

En analysgrupp har under våren 2015 varit ett stöd i utarbetande av denna riskanalys. Arbetet har letts av beredskapssamordnaren och dåvarande folkhälsosamordnare.

2. Sociala risker i Orsa kommun

Vad är skyddsvärt

För att identifiera risker är det viktigt att först identifiera vad som är värt att skydda. Det kan exempelvis vara att trygga liv och hälsa, skydda kommunens varumärke, att säkerställa goda levnadsvillkor eller skydda miljö och egendom.

Analysgruppen har diskuterat vad som är skyddsvärt och tycker att det som anges i kommunens vision och mål är viktiga värden att skydda. Gruppen vill också framhålla att framtidstro är en viktig del av ett bra och hållbart samhälle. I Orsa kommuns vision och mål anges följande:

- Orsa ska vara en plats där folk trivs och vill bo (Miljö)
- Orsa ska vara ett bra och hållbart samhälle (Människa och system)
- Ett jämlikt Orsa där alla känner sig välkomna (Värden)
- En attraktiv turist- och bostadsort (Miljö)
- Kommunens verksamheter ska hålla hög kvalitet och det ska kännas tryggt att använda sig av dem (System)

Riskidentifiering (Se bilaga 4.1)

Ett 20-tal riskfaktorer identifierades av analysgruppen

Riskvärdering (se bilaga 4.2)

Analysgruppen diskuterade och värderade de identifierade riskfaktorerna och gjorde bedömningen att följande var de mest kritiska.

- Svaga kunskapsresultat i skolan
- Tapp av personal/kompetens inom kommunen men även inom polisen. Dessutom svårigheter att rekrytera kompetent personal
- Det kommande asylboendet samt utökningen av boende för ensamkommande barn
- Narkotika/Droger
- Ensamstående föräldrar
- Otrygga uppväxtförhållanden
- Skadegörelse (även om det den senaste tiden inte har varit så mycket)

Utvärdering av genomförda åtgärder

Ingen uppföljning eller utvärdering gjordes eftersom inga åtgärder beslutades förra året på grundval av den riskanalys som gjordes då.

3. Analys och sammanfattande bedömning

Sociala risker är ett omfattande och svåröverskådligt område och det är inte helt lätt att avgöra om de riskfaktorer som identifierats kan leda till "oönskade händelser, beteenden eller tillstånd som har negativa konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt". Det finns många komplexa samband mellan risk- och skyddsfaktorer. Det är inte enbart förekomsten av eventuella riskfaktorer som påverkar huruvida en oönskad händelse inträffar, utan det är en kombination av hur risk- och skyddsfaktorer interagerar med varandra.

I detta arbete har vi konstaterat att det också är svårt att bedöma vilken förmåga vi har att förebygga och möta de risker som i riskbedömningen bedömts vara de mest sannolika och/eller ha de allvarligaste konsekvenserna. Vår sammanfattande bedömning ska därför ses som något osäker.

Vår bedömning är att:

1. Trots att det finns ett antal riskfaktorer som är bekymmersamma och som kräver förebyggande insatser så föreligger det idag ingen överhängande risk att dessa riskfaktorer skulle leda till omfattande social oro eller extraordinära händelser av social art som har allvarliga konsekvenser för det som bedöms vara skyddsvärt.
2. Vi behöver fortsätta utveckla arbetet med sociala risker vad gäller att hitta en bra struktur och analysmodell för arbetet, fastställa vart ansvaret och styrning av arbete ska ligga, skapa förutsättningar för att en analysgrupp med en samlad kompetens inom det sociala området kan genomföra arbetet, skapa rutiner för datainsamling samt hitta en kalkylmodell för socioekonomiska beräkningar som kan mäta effekterna av förebyggande åtgärder.

Även om vi inte ser någon överhängande risk för extraordinära händelser ska nämnas att sannolikheten inte är försumbar för att det kan inträffa någon form av aktion eller attack mot flyktingar, eller personer som anses ha ett ansvar för att det kommer flyktingar och invandrare till Orsa. Från polisen har rapporterats vissa oroande händelser mellan svenska ungdomar och ungdomar som kommit som flyktingar från andra länder. Sådana händelser kan bli en utlösande gnista som kan leda till omfattande sociala oroligheter. Ett boende för ensamkommande flyktingbarn öppnade förra året och en utbyggnad av detta har skett i år. Det innebär att fler ungdomar från andra kulturer kommer att röra sig i byn. Dessutom kommer ett asylboende öppnas i centrala Orsa.

4. Förslag till åtgärder

Utifrån analysgruppens genomlysning av risker samt de erfarenheter som andra kommuner har gjort, anser gruppen att följande övergripande åtgärder är viktiga i arbetet med att förebygga sociala risker:

- Att berörda aktörer samverkar tvärssektoriellt
- Att agera tidigt och gemensamt
- Att öka kunskapen om risk- och skyddsfaktorer
- Att involvera skolorna i arbetet
- Att arbeta systematiskt

Förslag till förebyggande åtgärder - "Grönt läge"

I grönt läge bedrivs det förebyggande arbetet och på att förbättra strukturer och rutiner i linjeverksamheten och i samverkansarbete. Här kan man se kopplingen till kommunens långsiktiga arbete med folkhälsa och social hållbarhet.

Risikfaktor: Svaga kunskapsresultat i skolan

1. Fortsätt det pågående utvecklingsarbetet för bättre kunskaper och kvalitetssäkring i skolan.
2. Fortsätt och utveckla det samverkansarbete som sedan en tid bedrivits mellan socialnämndens verksamhet-skolan-elevhälsan-vårdcentralen-barn- och ungdomspsykiatri, (fortsättning av projekten Vård på lika villkor och Orsa åter i topp).
3. Förstärk elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Elevhälsan är en mycket viktig resurs i kommunens hälsofrämjande och förebyggande arbete. I Skolverkets och Socialstyrelsens rapport "Vägledning för elevhälsan" beskrivs vad Elevhälsans uppgifter bör innehålla. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande och elevhälsans personal ska även stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Genom elevhälsans uppdrag sätts sambandet mellan lärande och hälsa i fokus och elevhälsan knyts därmed närmare skolans uppdrag. Arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övrig personal i skolan. En hälsofrämjande skolutveckling syftar till att elever ska nå kunskapsmålen och omfattar allt det arbete i skolan som innebär att eleverna kan nå målen.
4. Delta i LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitiken)
För att ta reda på hur ungas situation ser ut så att man utifrån detta kan utveckla insatser för att förbättra ungas villkor lokalt. Frågorna i enkäten ger svar på hur unga i kommunen uppfattar inflytande, demokrati, arbete, hälsa, fritidsutbud, situationen i skolan och vilka framtidsplaner de har.

Riskfaktor: Tapp av personal/kompetens inom kommunen men även inom polisen. Dessutom svårigheter att rekrytera kompetent personal.

Det är inte helt enkelt att veta vad som gör att personer söker sig till och stannar kvar hos en arbetsgivare. Dock kan man säga att det är viktigt att man som arbetsgivare strävar efter att möta individen med dess intressen och behov. Detta gör att man bli mer attraktiv och tilltalar en större skara individer. I detta sammanhang är tre faser avgörande - rekrytering, behålla och avsked.

Rekryteringsfasen är den utåtriktade fasen. Det är då arbetsgivaren verkligen syns utåt och marknadsför sig själv som en attraktiv arbetsgivare. Här får arbetsgivaren möjlighet att skapa nya relationer med utomstående personer, dessa personer kommer att kunna bli som vandrande budskapsbärare. Att kommunen är attraktivt att söka sig till. Därför är det viktigt att man i rekryteringsfasen signalerar respekt, öppenhet och ärlighet. Att de som sökt tjänsten känner att man har fått en rättvis bedömning, alltså även de som ej fått tjänsten.

Behållfasen. Att som arbetsgivare behandla de anställda på ett sådant sätt att de sprider ordet - här trivs man! Som arbetsgivare räcker det inte med att engagera sig i mål och strategier av verksamhetsmässiga mått. Man måste även ta fasta på vad individen behöver och vill ha. Inte bara lyssna och göra, utan även se och förstå. Ge förtroende samt naturligtvis visa uppskattning. När en anställd eller individ känner att arbetsgivaren ser henne/honom som individ och inte bara som en del i en producerande grupp skapar man förtroende.

Avskedfasen är något man kanske vill undvika. Men istället för att försöka behålla individen fokusera på att försöka behålla kompetensen. Visa på att man som arbetsgivare inte räds att släppa en individ till andra arbetsgivare utan uppmuntra stället till öppenhet, att det är ok att vilja ta steget vidare. Detta kan medföra en större möjlighet till kompetensöverföring, kanske hinner man rekrytera någon ny som under ett slutskede går dubbelt med den som lämnar. En annan vinst kan bli att den personen som lämnar, på samma sätt som de som inte går vidare i rekryteringarna, bli ännu en budskapsbärare, att man är en attraktiv arbetsgivare. Det är i denna fas också viktigt med avslutningsamtal för att ta tillvara personens synpunkter på kommunen som arbetsgivare – vad kan förbättras.

Riskfaktor: Det kommande asylboendet samt utökningen av boende för ensamkommande barn

1. Information om ensamkommande barn och asylboende till elever på Orsaskolan
2. I takt med att antalet invandrare och flyktingar ökar i Orsa ökar även behovet av strategiskt integrationsarbete. Det sker redan idag en hel del arbete på området vilket gör att de flyktingar som kommer in i kommunal verksamhet får relativt bra förutsättningar för att integreras och att inte hamna i socialt- eller ekonomiskt utanförskap. Men mer kan göras för att förbättra detta arbete samt insatser för att motverka främlingsfientlighet. Genom ökade insatser för samtliga invånare i kommunen som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, socialt- eller ekonomiskt utanförskap kan vi även minska sannolikheten för att det inträffar

någon form av social kris i samhället med anknytning till invandringen. En integrationsstrategi behöver tas fram för att ange inriktning på arbetet. Detta är särskilt viktigt med anledning av det förväntat ökade trycket på att ta emot fler flyktingar och ensamkommande barn. Kommunen behöver också bli bättre på att ta tillvara de resurser som finns hos de som kommer hit som flyktingar. Även tidiga riktade insatser inom skola borde kunna få positiva effekter.

Riskfaktor: Narkotika/Droger

1. När det gäller skolans arbete med alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) kan elevhälsans personal medverka på olika sätt. På en organisatorisk nivå kan elevhälsan till exempel bidra till att skapa en rökfri skolmiljö. Elevhälsan kan vidare bidra i undervisningen genom samtal om risker med ANDT och om grupstryck.
2. ANDT på schemat handlar om att med ett nytt arbetssätt och en ny presentation av ANDT-material, som kan bidra till att utveckla elevers kunskap och färdigheter. Arbetsområdet kan läggas upp som en process med tre block; startblocket, genomförandet och målgången. Genom att integrera ANDT-undervisning i det egna ämnet kan undervisande lärare till stor del basera undervisningen på sin egen ämneskunskap.
3. Livskunskap i skolan Lektionerna kan bestå av samtal om människosyn, hälsa, självförtroende och självkänsla, vänskap, kärlek och känslor, kulturer och kulturkrockar, livsstil och samlevnad, drogproblem och relationer, existentiella och etiska frågor samt konflikthantering. Man får också träna sig att lyssna på varandra, våga uttrycka egna tankar, lära av varandra och att samarbeta. Om undervisningen bedrivs förnuftigt och i en positiv anda finns goda möjligheter till ökad förståelse, mognad och gemenskap bland de deltagande i gruppen eller klassen. Det finns bra kursplaner som används i olika skolor att läsa på nätet och i boken Livskunskap i skolan, för att nämna några exempel.
4. En strategi för ANDT-arbetet bör tas fram som tar sin utgångspunkt i det länsövergripande arbetet. I strategin eller i en handlingsplan som utgår från denna bör aktiviteter som ANDT på schemat, tobakspolicy på skolorna finnas med.

Riskfaktor: Otrygga uppväxtförhållanden

1. Fortsätt med de föräldrautbildningar kommunen anordnar samt utveckla andra typer av föräldrastöd som ex. föräldracafé, Familjens hus.
2. Nattvandringar
3. Delta i LUPP (se ovan)

Riskfaktor: Skadegörelse

1. Större närvaro av polis ex på Orsaskolan samt mer synlig på gator (Se över överenskommelsen)
2. Nattvandringar
3. Bättre dokumentation och tydlig uppföljning på skadegörelsen som sker

Utveckla arbetet med sociala risker

- Fastställ vart ansvaret och styrning av arbete ska ligga
- Skapa förutsättningar för att en analysgrupp med en samlad kompetens inom det sociala området kan genomföra arbetet.
- Skapa rutiner för datainsamling av sociala riskfaktorer
- Hitta en kalkylmodell för socioekonomiska beräkningar som kan mäta effekterna av förebyggande åtgärder.
- Använd det stödmaterial som är framtaget i samband med denna riskanalys
- Anordna en workshop med diskussioner och erfarenhetsutbyten kring sociala risker.
- Utifrån bedömningen av riskfaktorer och risker ta fram ett eller flera aktuella scenarier. Scenarierna bör innehålla händelser som inträffar över tid och som i förlängningen leder till en extraordinär händelse. För varje scenario analyseras sårbarheter och vilken förmåga det finns att hantera händelserna.

Sociala medier

Förbättra kunskaper om sociala medier för att ha koll på vad som pågår, kunna stoppa kränkningar samt använda aktivt i kontakt med kommuninnevånarna.

Förslag på åtgärder för "Gult läge"

Det lokala brottsförebyggande rådet ges i uppdrag att hålla sig väl informerade om sociala riskfaktorer och risker i kommunen och när underrättelse inkommit gällande oroligheter eller specifik händelse som kan medföra att våldsamheter utbryter, förvarna och förbereda krisledningsorganisationen för det röda läget.

Förslag på åtgärder för "Rött läge"

I detta läge har situationen eskalerat till kollektiva våldsytringar i form av anlagda bränder, stenkastning, skadegörelse mm. Det är då viktigt att snabbt dämpa oroligheterna genom att implementera den organisation och de åtgärder som planerats. För detta föreslår vi att den befintliga krisledningsorganisationen också ska ha ansvar för att hantera sociala risker.

5. Arbetsprocess 2015

En analysgrupp bestående av representanter från socialtjänst, skola, ungdomsverksamhet, polis, integrationsenhet och räddningstjänst träffades vid sex tillfällen. Till processledare utsågs kommunens dåvarande folkhälsosamordnare. Alla hade inte möjlighet att delta vid de fyra planerade träffarna. Därför anordnades ett extra möte.

Möte 1 – 26/3

Bakgrund; RSA, arbetsmetod
Genomgång av förra årets analys
Vad är sociala risker
Utdelning av material inför nästa möte

Möte 2 – 16/4

Information om det kommande asylboendet på Orsa hotell
Presentation av ny folkhälsosamordnare
Genomgång av utdelat material
Genomgång och dialog kring olika riskfaktorer

Möte 3 – 20/4

Dialog om vad som är skyddsvärt.
Genomgång av statistiskt underlag.
Genomgång av vilka de största riskerna är utifrån gruppens kunskaper och erfarenheter.

Det som bedömdes som skyddsvärt var detsamma som förra året.
Vi har inget bra statistikunderlag att göra analys från beroende på att inget nytt material kommit från länsstyrelsen, ungdomsenkäten LUPP görs under hösten, den nationella folkhälsoenkäten (HLV) var ej sammanställd.

Möte 4 – 5/5

Genomgång av de sociala risker som kom fram förra mötet – 22 stycken
Uppdelning, strukturering av dessa

Möte 5 – 26/5

Avstämning av och komplettering av riskanalysen
Förslag till åtgärder

Sammanställning av arbetet

Under augusti/september sammanställde processledaren analysarbetet till denna rapport samt utarbetade ett stödmaterial för kommande års arbete med sociala risker.

Bilaga A. Riskidentifiering och riskbedömning

Vid tiden för analysgruppens arbete fanns inte någon ny upplaga av länsstyrelsens sammanställning av de indikatorer som tagits fram i "Västra Götalandsmodellen". Vi använde den statistik vi fick förra året och kompletterade med Barnombudsmannens statistik om barn och unga, Folkhälsomyndighetens faktablad samt annan information från sociala myndigheter och polis.

4.1 Genomgång av riskfaktorer/indikatorer

Riskgrupp: Sociala

Befolkningsutveckling

En minskande befolkning är en avsevärd social riskfaktor genom att det leder till minskat underlag för affärer och social service. Minskat skatteunderlag försämrar kommunens möjlighet att ge den service som kommuninnevånarna har rätt att förvänta sig. En åldersstruktur med många äldre och färre i arbetsför ålder ställer ökade krav på kommunens sociala verksamhet.

Valdeltagande - Demokrati

Det är ett något lägre valdeltagande i Orsa än i länet och riket. Detta är förstås inte bra ur demokratisk synvinkel och ett arbete med att förbättra detta är angeläget. Grunden för att känna delaktighet och ha inflytande läggs i förskolan och skolan så skolans demokratiska uppdrag bör stärkas. Dock har valdeltagandet ökat mer i Orsa, både i riksdags- och kommunalval, än riket i snitt, vilket måste ses som positivt.

Utbildning

Trots jämförelsevis höga kostnader/goda resurser har skolan i Orsa under många år haft dåliga kunskapsresultat. Att lyckas i skolan ger förutom goda möjligheter till framtida jobb också skydd mot exempelvis droganvändning, och motsatt sämre möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och ökad risk för droganvändning. Dessutom har skolan genomfört enkäter som pekar på att en del elever uppfattar skolan som bortkastad tid. För att påverka ungdomars värderingar krävs ett systematiskt arbete, vilket med fördel kan ske i skolan. Skolpersonal har dagligen kontakt med ungdomar och är en betydelsefull aktör vid identifieringen av risk- och skyddsfaktorer förekomst bland unga. Detta visar på vikten av att det finns ett samarbete mellan skolor och kommunens arbete med sociala risker.

Arbetsmarknad - Arbetslöshet

Det är mycket positivt att arbetslösheten går ner och särskilt då för ungdomar. Att man kommer i arbete innebär att man får ökade möjligheter till egen försörjning. Därmed minskar rimligtvis behovet av försörjningsstöd. Att komma i arbetet minskar dessutom risken för långtidsarbetslöshet. Statistiken visar också att unga personer i åldern 20–29 som arbetar, har färre dagar med dålig kroppslig hälsa än de som är utan arbete i samma ålder. De har också färre dagar med dålig psykisk hälsa och färre dagar då ohälsa hindrat dem från dagliga aktiviteter. Det innebär att minskande arbetslöshet bland unga minskar risken för psykisk ohälsa som i sin tur innebär att risken för arbetslöshet minskar – en positiv spiral.

Otrygga uppväxtförhållanden

I Orsa finns procentuellt fler familjer med låga inkomster än det gör i länet och riket. I Barnombudsmannens statistik (SCB) om barn i ekonomiskt utsatta familjer ser vi att andelen i Orsa år 2012 är 29 %, vilket är i närheten av de tio kommuner som har högst andel. För länet ligger det på 22 % och riket 19 %. Sedan år 2008 har andelen ökat från 20 %. Ekonomisk utsatthet, splittrade familjer, brister i föräldrars kontakt med sina barn, orolig skol- och boendemiljö är allvarliga riskfaktorer som kräver samlade insatser av samhället. Att minska oron i skolmiljön samt att erbjuda föräldrastödsutbildningar är några insatser.

Sociala medier

Sociala medier har blivit ett kraftfullt instrument på gott och ont. På sociala medier sprids snabbt rykten och hets mot individer och grupper förekommer och kan vara en utlösande faktor till social oro. Men sociala medier kan också användas i brottsförebyggande och kontaktskapande syfte.

Fungerande samhällsfunktioner

Brist på finansiella, materiella eller personella resurser hos myndigheter

Riskgrupp: Hälsa

Ohälsodagar

Antalet ohälsodagar per person och år (Folkhälsomyndigheten) har både för kvinnor och män i Orsa legat på ungefär samma nivå som Dalarna i snitt och riket. Precis som i länet och riket så är det kvinnor som har högre antal ohälsodagar.

Riskbruk av alkohol

Enligt statistik från folkhälsomyndigheten är riskbruk av alkohol lägre i Orsa både för män och kvinnor jämfört med såväl Dalarna i snitt som riket och enligt siffror från CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) så minskar missbruket i hela landet. Den allmänna uppfattningen (bl.a. polis och ungdomssamordnare) tycks vara att riskbruk av alkohol minskar bland ungdomar.

Detta är förstås mycket positivt. Samtidigt visar vår genomgång att statistik från olika håll motstridiga siffror. Det pekar på att det krävs mer tid för att kvalitetssäkra data om riskfaktorer.

Missbruk av droger

När det gäller droger har det framkommit genom ungdomssamordnaren och polis att det är "spice" som ökar. Det är lättillgängligt och relativt billigt. Enligt uppgifter från socialförvaltningen finns det många missbrukare i Orsa. Det är svårt att erhålla tillförlitlig statistik för drogmissbruk på grund av mörkertal. Det finns dock en uppfattning, som man inte kan belägga med siffror, att droger är ett stigande problem bland främst ungdomar och dessutom längre ner i åldrarna än tidigare.

Riskgrupp: Säkerhet och trygghet

Det totala antalet anmälda brott under de senaste åren varierar mellan 500-600 stycken, med en topp runt 700 mellan 2002-2005. En ökning av anmälda brott har skett vad gäller våldsbrott, hotkränkningar och frihetsbrott samt alkohol- och narkotikabrott. En minskning av brott har skett inom områdena stöldbrott och bilbrott. I Orsa kommun anmäls det betydligt färre brott per invånare jämfört med övriga riket.

När det gäller fysisk skadegörelse, anlagda bränder samt stöld och rån så har det i Orsa varit mindre av sådant än i Dalarna i snitt och väsentligt mindre än i riket under åren 2009 – 2013. Skadegörelse och anlagda bränder kan ses som indikatorer på hur ett område "mår".

När det gäller hot och våld så är samtliga anmälda brott 2013 något högre än Dalarna i snitt, medan det för de fyra föregående åren legat lägre. Alltså en negativ utveckling.

Anmälda misshandelsbrott mot kvinnor utomhus där förövaren är bekant har ökat drastiskt sedan föregående år.

Enligt statistiken skedde en drastisk uppgång av hot mot tjänsteman 2013.

När det gäller hatbrott så finns det för 2013 inga uppgifter om antalet anmälningar med främlingsfientliga/rasistiska hatbrottsmotiv.

Från samtal med polisen så framkommer det att man ser risk för ökade motsättningar mellan svenskfödda och utlandsfödda ungdomar.

När det gäller otrygghet i form av oro över brottslighet i samhället, otrygghet att vara ute en sen kväll i det egna området eller oro över att utsättas för överfall/misshandel finns inga uppgifter för Orsa från Brottsförebyggande rådet.

Riskgrupp: Försörjning

Nettoinkomsten för både kvinnor och män är lägre i Orsa än i Dalarna i snitt och i riket.

Andel barn i ekonomiskt utsatta hushåll är högre i Orsa än i Dalarna i snitt och i riket. Likaså är andelen med ekonomiskt bistånd högre i Orsa.

Låg utbildningsnivå och hög arbetslöshet kan ge sämre förutsättningar för en god ekonomisk säkerhet.

Förhoppningsvis kommer förändringen på arbetsmarknaden nu bidra till att fler klarar sin egen försörjning samt att försörjningsstödet minskar. Vi har under en tid legat på en mycket hög kostnad per invånare jämfört med andra kommuner, något som tar stora resurser av kommunen.

4.2 Riskbedömning utifrån riskidentifiering

Här presenteras en sammanställning av de riskfaktorer/indikatorer analysgruppen fann vid genomgång av riskfaktorer samt utifrån deltagande befattningshavares kunskaper om det aktuella läget.

Sociala risker sammanställda vid analysgruppens möte 20/4 2015

1. Arbetslöshet
2. Ej behöriga till gymnasiet
3. Skadegörelse
4. Våldsbrott/våld i nära relationer
5. Barn i ekonomiskt utsatta hushåll
6. Brist på resurser i kommun och hos polismyndighet
7. Låga nettoinkomster
8. Hot på nätet
9. Tillgrepp, stöld
10. Ofölsamhet kring regler – egna normsystem
11. Högt försörjningsstöd
12. Flera personer är långt från arbetsmarknaden
13. Många barn saknar kontakt med föräldrar – utslängda från hemmen
14. Lärare upplever hot (enkät)
15. Det finns ett missnöje hos vissa ungdomsgrupper som gror under ytan – detta kan blomma ut snabbt
16. "Dryga typer" som hänger på ungdomens hus – gör att andra ungdomar inte går dit
17. Det finns ensamma barn
18. En del personer med annan etnicitet sticker ut något
19. Stora tapp av kompetens i kommunen (flera personer har eller kommer att sluta. Som skäl har bl.a. uppgivits omorganisation och dåligt ledarskap)
20. Drogrelaterade uppgörelser/konflikter
21. Skolk
22. Hög ohälsa

Som synes en diger lista på riskfaktorer. De flesta fanns med vid förra årets Risk- och sårbarhetsanalys. Det som tillkommit är: Hot på nätet, ofölsamhet kring regler – egna normsystem hos vissa personer/grupper, barn som blir utslängda från sina hem, tapp av kompetens inom kommunens verksamheter samt drogrelaterade konflikter/uppgörelser.

Riskvärdering gjord vid analysgruppens möte 5/5

Analysgruppen diskuterade och värderade ovan listade riskfaktorer och gjorde bedömningen att följande var de mest kritiska.

- Svaga kunskapsresultat i skolan
- Tapp av personal/kompetens inom kommunen men även inom polisen. Dessutom svårigheter att rekrytera kompetent personal
- Det kommande asylboendet samt utökningen av boende för ensamkommande barn
- Narkotika/Droger
- Ensamstående föräldrar
- Otrygga uppväxtförhållanden
- Skadegörelse (även om det den senaste tiden inte har varit så mycket)

4.3 Förmågebedömning – Normalläge

Ingen sådan gjordes

4.4 Förmågebedömning – Worstcase

Ingen sådan gjordes

Bilaga B. Pågående förebyggande åtgärder

Det görs en hel del förebyggande arbete i kommunen som kan ses som frisk- och skyddsfaktorer. Några av dessa är:

Förbättrad samverkan

En satsning för att förbättra samverkan mellan kommunens olika verksamheter samt med landstingets vårdcentral samt bub och hab är igång.

Det finns ett antal forum för att stödja och förbättra samverkan inom det sociala området: POLSAM, Folkhälsoråd, Det lokala BRÅ, POSOM

BRÅ - LBR

BRÅ är förkortningen för "Brottsförebyggande rådet". Det syftar till att kommunen lokalt i välfungerande nätverk kan arbeta brottsförebyggande på flera olika plan. I Orsa träffas BRÅ:s styrgrupp några gånger per år och drar upp gemensamma riktlinjer samt följer upp och utvärderar den handlingsplan för det BRÅ-arbete kommunfullmäktige fastställde 2002.

Överenskommelse mellan Orsa kommun och polismyndigheten i Dalarna. Överenskommelsen avser gemensamt brottsförebyggande arbete. Syftet är att i samverkan, såväl lång- som kortsiktigt stärka det lokala brottsförebyggande arbetet för att öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen. Överenskommelsen avser att tydliggöra samverkansformer och precisera åtaganden. Det naturliga forumet för samarbete och samråd på lokal nivå är det lokala brottsförebyggande rådet (LBR). Aktuella problemområden är ungdomars missbruk av droger, särskild tillsyn i centrumdelar – tillhåll berusade personer, förebygga rattfylleri/drograttfylleri. Även åtgärder som särskilda föreläsningar, information till elever genom besök av polis på skolor och gemensamma krogkontroller.

AME - Resurscentrum

Arbetsmarknadsenheten är kommunens resurs i samverkan kring individer som står utanför arbetsmarknaden. Syftet är att stärka och stimulera varje enskild individ till att så snabbt som möjligt komma ut i egen försörjning. Kommunen har ett antal arbetsträningsställen för människor som är i behov av att rehabiliteras till arbete. Här finns det möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar träna upp sin arbetsförmåga för återgång till den reguljära arbetsmarknaden.

På AME drivs projektet "Unga till arbete". Det är till för personer mellan 18-24 år och är utan arbete. I programmet får man hjälp att hitta sina egna resurser och få en praktikplats som gör det lättare att få jobb. Programmet är uppdelat i två delar, en utbildningsdel och en praktikdel. Längden på programmet varierar beroende på behov och förutsättningar. För att komma in i programmet, ska man hänvisas en plats genom Arbetsförmedlingen eller Socialförvaltningen.

Arbetsmarknadsenheten anordnar också feriepraktik (sommjarjobb) för skolungdomar (klass 9 grundskolan samt gymnasieungdomar åk 1). Varje feriepraktik planeras för en 2 veckors-period (6 tim/dag) per person.

Genom samverkan med andra myndigheter samt andra kommunala verksamheter drivs Resurscentrum - ett samverkanskontor. Syftet med ökad samverkan är att samordna samhällets resurser när det gäller arbetsmarknad och stöd till individer med behov samt att förhindra att människor hamnar i byråkrati mellan myndigheter. Handläggare för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Arbetsmarknadsenheten finns tillgängliga i lokalerna i Orsa Lärocentrum. Individ- och familjeomsorgen, Vårdcentralen, skolans studievägledare och Integrationsenheten är nära samarbetspartner och deltar i regelbundna träffar.

Finsam

Ett finansiellt samordningsförbund för Mora, Orsa, Älvdalen, Landstinget Dalarna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bildades under 2013. Samordningsförbundets uppgifter är att stödja samverkan mellan parterna, finansiera insatser inom ansvarsområdet och besluta hur budgeterade pengar ska användas. Målet är att personer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser når eller förbättrar sin förmåga att arbeta och kan undvika ett bidragsberoende.

Föräldrastöd

Barns relationer till sina föräldrar har stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan samt social kompetens, det påverkar hur de klarar sin skolgång och vilka levnadsvanor de får som vuxna. En trygg anknytning, ett gott förtroendefullt förhållande mellan föräldrar och barn fungerar som en skyddsfaktor för barnen, medan brister i hemmiljön är en riskfaktor. Enligt FN:s barnrättskonvention har alla barn rätt att få sina grundläggande behov tillgodosedda. I första hand är det barnets föräldrar som ansvarar för att ge barnet vad de behöver och har rätt till. I dagens samhälle finns mycket som kan försvåra föräldrars möjlighet att skapa en bra uppväxtmiljö. Samhället kan ändå med begränsade insatser och till förhållandevis låga kostnader göra en hel del för att underlätta för familjerna. Forskning visar att olika former av föräldrastöd är insatser som har betydelse för såväl enskilda barn som för samhället i stort.

Enligt slutrapporten för regeringsuppdraget "Kommunala strategier för föräldrastöd 2010-2011", Folkhälsomyndigheten konstateras att de kommuner som avsätter resurser, både personellt och ekonomiskt, för sitt föräldrastöd har också bäst förutsättningar att lyckas med föräldrastödsarbetet. Det finns hälsoekonomiska och ekonomiska vinster i satsning på föräldrastöd.

Kommunen anordnar sedan några år föräldrastödsutbildningarna Komet och Connect och startade förra året en ny kortare utbildning – "ABC" – som förhoppningsvis ska ge fler föräldrar möjlighet att delta.

Meningsfull fritid – Ungdomsverksamheten

Ungdomens hus är en mötesplats i Orsa för unga mellan 13-20 år. Ungdomens hus styrs av en ledningsgrupp av ungdomar, som tillsammans med en samordnare och en ungdomskonsulent, håller i trådarna. Det finns ett café som är hjärtat i verksamheten, där förs många samtal och nya idéer formas.

Blås Grönt är ett projekt som drivs av Ungdomens Hus i Orsa. Syftet med projektet är att lyfta fram alla skötsamma och nyktra ungdomar. Tävlingen går ut på att ungdomarna kommer och blåser grönt i ett s.k. alkoblås. De som blåser grönt varje gång har chans att vinna fina priser och det är med de priserna som vi lockar ungdomarna att hålla sig nyktra. Detta har man gjort sedan 2007. Företagen, kommunen och Orsayran stöttar detta.

Inom socialtjänsten finns ett antal förebyggande verksamheter.

"Skarven" – som arbetar förebyggande och fungerar som en extra resurs för barn och ungdomar som är mellan 10 -20 år och behöver något extra stöd och hjälp i sin livssituation. Exempel på stöd kan vara social träning, hjälp med fritidsaktiviteter eller stödsamtal.

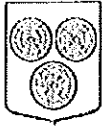
"Delfinen" – som är ett program för barn och ungdomar som har eller haft en förälder med beroendeproblematik. Tillsammans med Mora kommun erbjuds gruppverksamhet där man träffar andra jämnåriga som befinner sig i samma situation.

"ART" - står för Aggression, Replacement, Training och kan på svenska översättas till "känslokontrollsträning". En behandlingsmetod som kan hjälpa de som har svårt att kontrollera sin ilska och behålla kontrollen när man blir provocerad. Metoden förser vuxna, barn och ungdomar med redskap för att minska sin ilska och öka självkontrollen för att hantera konflikter lättare. Med ART-metoden lär man sig olika tekniker för självbehärskning.

Överenskommelse om samverkan mellan BVC och Elevhälsan

Delaktighet och inflytande

I kommunen finns aktiviteter som "Medborgarbudget" och "Medborgardialog" för att öka möjligheterna till inflytande och delaktighet i kommunens arbete.

17

§ 84

OK KS 2015/00199-2

Översyn av Orsa kommuns reglemente avseende upphandling och inköp

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att fullmäktige beslutar att upphäva "Reglemente för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet", daterat 2011-08-26 med dnr 11/KK 071-050.

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att anta "Policy för inköp och upphandling".

Sammanfattning av ärendet

Orsa kommuns kommunfullmäktige antog 2011-08-26 "Reglemente för Orsa kommuns inköps och upphandlingsverksamhet".

En översyn har gjorts av dokumentet dels layoutmässigt samt i innehåll för att motsvara aktuella krav enligt gällande lagstiftning, dels hur processen bör se ut och jobbas vidare med.

Kommunledningskontoret har överlämnat ett förslag till reviderat reglemente med benämning "Policy för inköp och upphandling" att gälla så som tidigare för all upphandling som genomförs av Orsa kommun enligt lagen om offentlig upphandling, LOU (2007-1091). Dokumentet är ett övergripande styrdokument.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2015-09-17

Policy för inköp och upphandling Orsa kommun.

Yrkanden

Magnus Bjurman (S) yrkar bifall till förslaget.

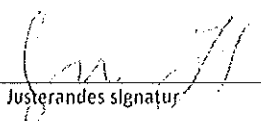
Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att upphäva dokumentet "Reglemente för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet" daterat 2011-08-26 med dnr 11/KK 071-050.

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att anta upprättat dokumentet "Policy för inköp och upphandling".

Sändlista

Kommunfullmäktige

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Cecilia Dahl-Bogg

Kommunstyrelsen

Översyn av Orsa kommuns reglemente av upphandling och inköp

Sammanfattning av ärendet

Orsa kommuns kommunfullmäktige antog 2011-08-26, Dnr 11/KK 071-050 Reglementet för Orsa kommuns inköps och upphandlingsverksamhet.

En översyn har gjorts av dokumentet och det har fått en uppfräschning dels layout/utseendemässigt samt i innehåll för att motsvara de krav som ställs i dag enligt gällande lagstiftning, dels hur processen bör se ut/ jobbas vidare med.

Kommunledningskontoret har överlämnat ett förslag till reviderat reglemente med benämning "Riktlinjer inköp och upphandling" att gälla så som tidigare för all upphandling som genomförs av Orsa kommun enligt lagen om offentlig upphandling, LOU (2007-1091).

Dokumentet är ett övergripande styrdokument och kommer att benämnas **Riktlinjer för Inköp och Upphandling**

Beslutsunderlag

Bifogad bilaga innehållande förslag till "Riktlinjer för inköp och upphandling"

Förslag till beslut

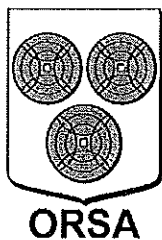
Kommunfullmäktige beslutar att upphäva dokument "Reglemente för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet" daterad 2011-08-26 med dnr 11/KK 071-050.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att anta upprättat dokument "Policy för inköp och upphandling"

Sändlista

Kommunens verksamheter och bolag

Ann-Therese Albertsson
Kommunchef

POLICY

INKÖP & UPPHANDLING

ORSA KOMMUN

Policy för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet

Daterad	2015-09-16
Fastställd	Kommunfullmäktige 2015-
Reviderad	2015-
Produktion	Kommunledningskontoret
Dnr	OK KS 2015/00199-2, 022
Dokument	KF Policy

Policy för Orsa kommuns inköps- och upphandlingsverksamhet

Regler och huvudman för upphandling

§ 1 Denna policy gäller för all upphandling som genomförs av Orsa kommun enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU), men även lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF).

Kommunstyrelsen är huvudman för kommunens upphandlingar.

Kultur- och serviceutskottet ansvarar för verkställighet av byggupphandlingar definierade i LOU bilaga 1.

Kommunstyrelsen har i sin roll som verkställande organ för kommunens upphandlingar att delegera upphandlingarnas genomförande internt eller externt. Med intern delegation medföljer rätten att fatta tilldelningsbeslut och teckna kontrakt.

Intern delegation innebär även att delegat enligt kommunens delegationsordning kan besluta om att handläggning av ramavtalsupphandlingar och objektsupphandlingar uppdras externt i önskad omfattning.

Upphandlande myndighet (UM)

§ 2 Kommunen och dess bolag är enligt lagens mening upphandlande myndigheter eller enheter och därmed skyldiga att genomföra upphandlingar enligt LOU (eller LUF).

Tröskelvärden

§ 3 Tröskelvärden¹ styr vilken upphandlingsform som får användas. En upphandlande myndighets och enhets hela årsbehov av varor eller tjänster inom en och samma grupp, skall räknas in när gränobelopp utifrån tröskelvärdet beräknas.

Processen

§ 4 Processen² för upphandling styrs av LOU, LUF eller LOV och processen för direktupphandling och inköp beskrivs i Inköpsboken. Kommunledningskontoret ansvarar i samråd med Mora kommuns inköpscentral för processer och dess utveckling. Gemensamt kallas dessa processer för "processen för anskaffning".

¹ Tröskelvärde är ett beloppvärde som avgör om en upphandling ska ske enligt de direktivstyrda eller de nationella reglerna (15 kap. LOU). De är fastställda till en nivå där företag inom EU/EES förväntas vara intresserade av att lägga anbud över nationsgränserna.

Tröskelvärden för offentlig upphandling är vanligtvis giltiga i tvåårsperioder. Den senaste ändringen skedde den 1 januari 2014.

² Vg se bilder sista sidan i dokumentet.

Anskaffningsbeslut

- § 5 Anskaffningsbeslut är ett beslut om att en vara eller tjänst skall anskaffas alternativt att en verksamhet skall upphandlas externt.

Anskaffningsbeslutet är ett resultat av en behovsanalys och är styrande för den fortsatta processen för upphandling och inköp.

Utgångspunkten för all anskaffning är den fastställda budgeten. Den definierar ramar för de anskaffningsbeslut som är möjliga att fatta.

Anskaffningsbeslut om objektupphandlingar (upphandlingar av engångskaraktär) fattas av en berörd nämnd eller verksamhets-/budgetansvarig enligt kommunens delegation.

Anskaffningsbeslut om direktupphandlingar och avropsbeställningar från ramavtal fattas av verksamhets-/budgetansvarig enligt kommunens delegation.

Hållbarhet och kravställning

- §6 Kommunens upphandlingar och inköp skall präglas av allsidig hållbar utveckling.

I kravställning skall alltid utöver miljöhänsyn, även etiska- och sociala hänsyn beaktas. Vid miljökravställning ska vi utgå från Konkurrensverkets (eller motsvarande nationell myndighet) mallar för miljökrav. Etiska- och sociala krav ska ställas som särskilda kontraktsvillkor dock med hänsyn tagande till kontrollmöjlighet.

Vi ska i alla våra upphandlingar sträva efter den goda affären som ska omfatta ekonomisk hållbarhet.

Varje upphandling och inköp skall således planeras och samordnas samt föregås med en analys av behov och krav.

För att öka konkurrensen och underlätta för små och medelstora leverantörer i att delta, skall upphandlingar i möjligaste mån delas till mindre för upphandlingens syfte relevanta delar.

Den verksamhet som har behovet ansvarar för att beskriva krav på upphandlingars och inköps föremål inklusive ovan hållbarhets aspekter.

Upphandling och beställning från ramavtal

- § 7 Alla upphandlingar, andra konkurrensutsättningar och beställningar från ramavtal (avrop) skall verkställas enligt denna policy.

Beställningar från ramavtal (avrop) skall handläggas enligt "Inköpshandbokens" rutiner och instruktioner.

Direktupphandling

§ 8 Direktupphandling får inte ske om ramavtal finns. Ramavtal är således tvingande och skall användas av samtliga förvaltningar och verksamheter.

Med verksamhetsövergripande ramavtal avses avtal som har upphandlats för att bemöta ett behov hos mer än en förvaltning och verksamhet i en upphandlande myndighet (UM).

Direktupphandling får i övriga fall användas om upphandlingsvärdet är lågt eller att det finns synnerliga skäl.

Värdet på direktupphandlingar får inte överstiga gränsvärdet för direktupphandling av gällande tröskelvärde för varor och tjänster. En upphandling får inte delas upp för att komma under denna beloppsgräns.

Direktupphandlingar skall genomföras av en av kommunen utsedd inköpssamordnare.

Direktupphandlingar överstigande 5000 kr skall dokumenteras och minst tre stycken leverantörer (om det finns) skall tillfrågas. För direktupphandlingar överstigande 100 000 kr gäller s.k. dokumentationsplikt.

Tilldelningsbeslut och avtalstecknande

§ 9 Förvaltningar och verksamheter fattar beslut och tecknar kontrakt avseende direktupphandlingar och avrop.

Fritids och servicekontoret, Orsabostäder AB samt Orsa Lokaler AB fattar beslut och tecknar kontrakt avseende byggupphandlingar definierade i LOU bilaga 1.

Krav på insyn

§ 10 Enligt 3 kap. 19 § i kommunallagen skall det i det av upphandlande verksamheten tecknade avtal om driftentreprenad regleras att kommunen har rätt till insyn i entreprenörens uppdrag i den omfattning som krävs för att kommunens tillsyns- och myndighetsansvar skall kunna tillgodoses. Detta krav skall framgå vid varje sådan upphandling i förfrågningsunderlaget.

Kommunala bolag

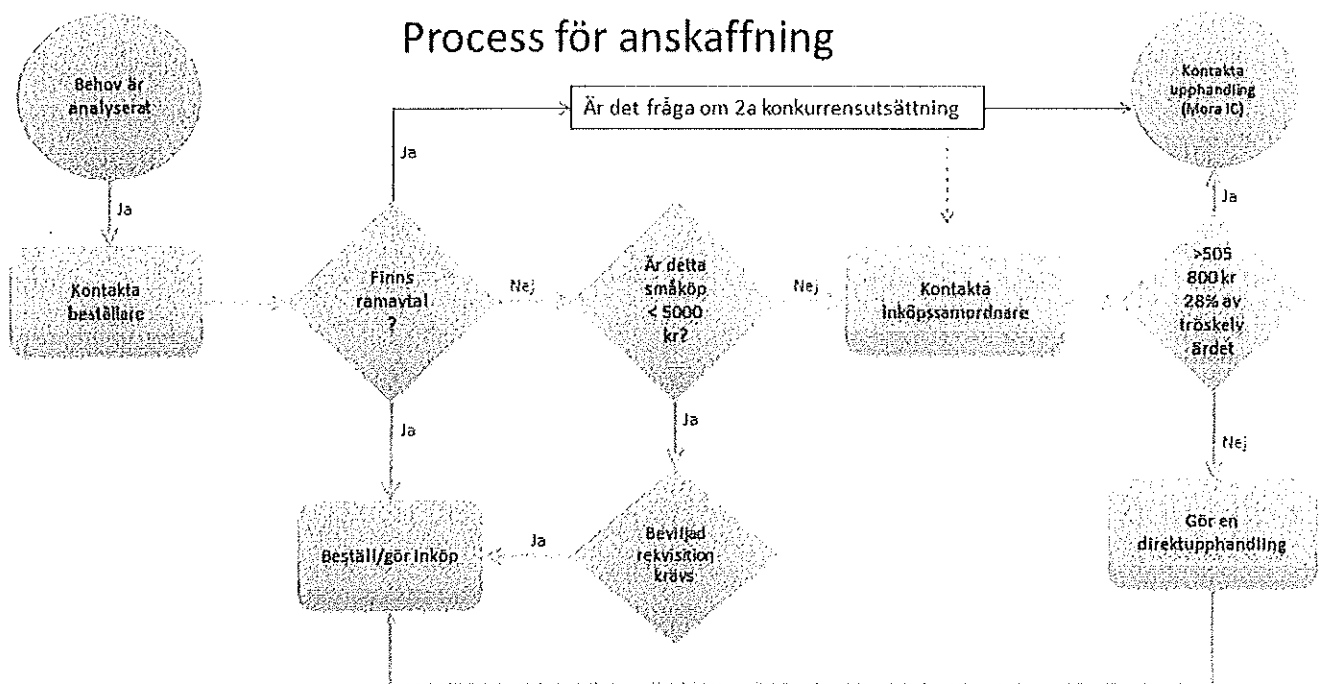
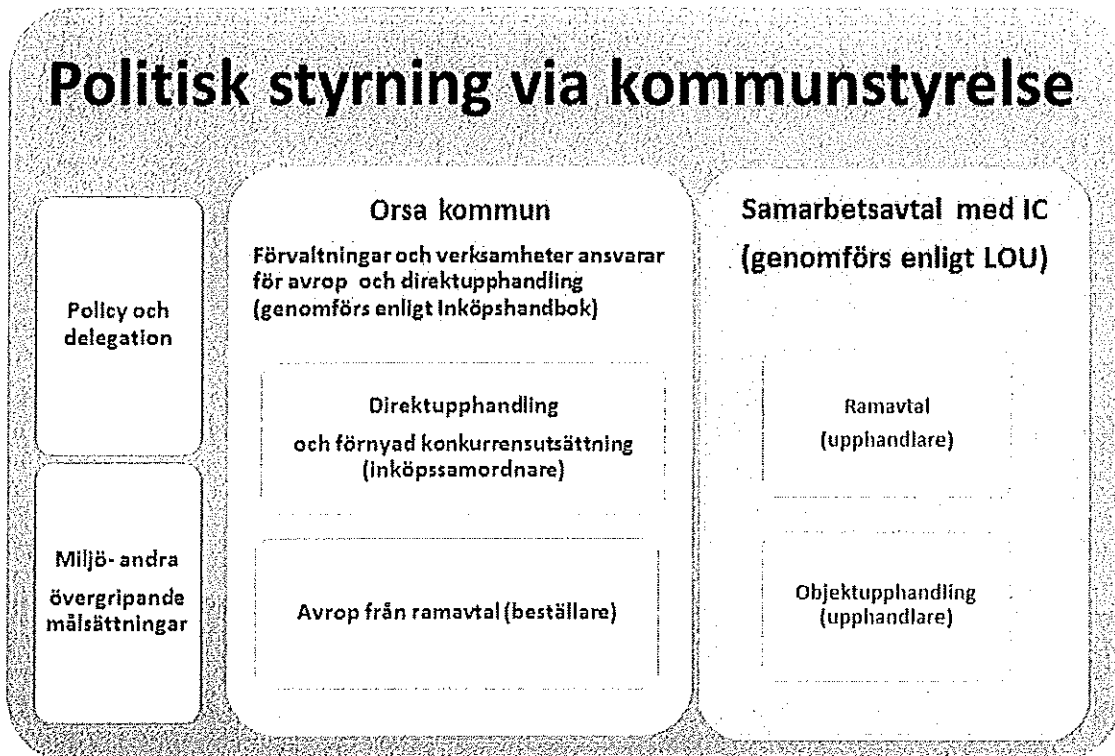
§ 11 Samtliga kommunens bolag skall, enligt ägardirektiv, tillämpa denna policy.

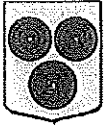
Arkivering

§ 12 Handlingar rörande upphandlingar och beställningar som genomförts av Orsa kommun skall i original förvaras hos Orsa kommun i enlighet med det som beskrivs i kommunens dokumenthanteringsplan eller motsvarande.

Ansvar

§ 13 Varje chef ansvarar för att denna policy och Inköpshandbokens regler tillämpas inom sin förvaltning eller verksamhet samt att avtalstrohet råder.

§ 104

OK KS 2015/00246-1

18.

Sammanträdesplan 2016 KF

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att ordinarie sammanträden med kommunfullmäktige 2016 sker enligt följande:

15 feb
4 april
13 juni
26 sep
21 nov

Samtliga sammanträden börjar kl 19.00, förutom i november då sammanträdet börjar kl 18.00, om inte ordförande beslutar annat.

Sammanfattning av ärendet

Sammanträdesplan för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2016.

Beslutsunderlag

Sammanträdesplan 2016

Förslag till beslut

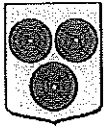
Ordinarie sammanträden med kommunfullmäktige 2016 sker enligt följande:

15 feb
4 april
13 juni
26 sep
21 nov

Samtliga sammanträden börjar kl 19.00, förutom i november då sammanträdet börjar kl 18.00, om inte ordförande beslutar annat.

Sändlista

Kommunfullmäktige

19.

§ 105

OK KS 2015/00247-1

Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden 2016

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att kungörelsen av kommunfullmäktiges sammanträden 2016 införs i Moratidningen, Dalademokraten samt annonseras i Orsakompassen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska för varje år besluta om i vilka tidningar som kungörelsen av fullmäktiges sammanträden ska införas. Tidigare har fullmäktige beslutat om att kungöra sina sammanträden i Moratidningen och Dalademokraten samt en samlingsannons i Orsakompassen.

Kungörelse med handlingar finns även på Orsa kommuns hemsida inför varje sammanträde.

Beslutsunderlag

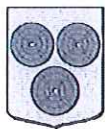
-

Förslag till beslut

Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden 2016 införs i Moratidningen, Dalademokraten samt annonseras i Orsakompassen.

Sändlista

Kommunfullmäktige

20.

§ 88

OK KS 2015/00069-2

Svar på motion angående dalafäbodas till Unescos världsarvslista

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att Orsa kommun tillskriver Länsstyrelsens kulturmiljöenhet med förslag att de aktualiserar frågan om Dalafäbodas till Unescos världsarvslista hos regeringen. Därmed anses motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Bengt-Åke Svahn (KD) har lämnat in en motion. I motionen föreslås att kommunen i en skrivelse till regeringen begär att de nominerar Fäbodas i norra Dalarna till Unescos världsarvslista.

Under beredningen av motionen har det framkommit att Länsstyrelsen brukar i samverkan med Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket arbeta med dessa frågor. Ärendet har tidigare återremitterats från kommunstyrelsen (2015-03-09) till kultur- och serviceutskottet. Tidigare förslag till beslut var att avslå motionen.

Beslutsunderlag

Motion, 2014-05-26.

Beslut kultur- och serviceutskottet, 2015-05-26.

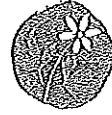
Beslut kommunstyrelsen, 2015-03-09.

Förslag till beslut

Kultur- och serviceutskottet föreslår kommunstyrelsen att Orsa kommun tillskriver Länsstyrelsens kulturmiljöenhet med förslag att de aktualiserar frågan om Dalafäbodas till Unescos världsarvslista hos regeringen. Därmed anses motionen besvarad.

Sändlista

Kommunfullmäktige

Kristdemokraterna

Motion till Orsa kommunfullmäktige
den 26 maj 2014.

ORSA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2014 -05- 26

14/KK-119-870

Nominering av Dalafäbodlar till Unescos Världsarvslista

Ett världsarv är ett kulturminne eller naturminne som är så värdefullt att det är angeläget för hela mänskligheten. Det är en plats, ort, miljö eller objekt som på ett alldeles unikt sätt vittnar om jordens och människans historia. Sverige har idag femton världsarv med på världsarvslistan. I vårt närområde har vi världsarven "Falun och Kopparbergslagen", som fick världsarvsstatus 2001 och "Hälsingegårdarna", som togs upp på världsarvslistan 2012.

Fäbodväsendet är i flera aspekter både kulturellt-historiskt och miljö-naturmässigt, av så värdefull karaktär, att det är väl värt att begära av regeringen att hos Unesco föreslår en nominering av fäbodlar i Dalarna, att tas upp på världsarvslistan. Företrädesvis kan då ett antal unika fäbodlagen i norra Dalarna väljas ut att ingå i världsarvet "Unika fäbodlar i norra Dalarna". Tyngdpunkten på ett sådant kulturarv skulle kunna ligga i Orsa kommun. Utgångsläget med det befintliga naturreservatet "Koppången" och flera andra skyddade områden inom kommunen, är kompletterande positiva värden i sammanhanget.

När nu Hälsinglands gårdar med förstukvistar anses så värdefulla och fått världsarvsstatus "Hälsingegårdarna" 2012, bör fäbodväsendet genom ett antal väl valda fäbodlar i norra Dalarna likaså kunna erhålla denna status.

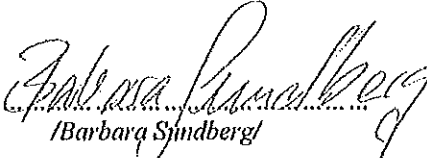
Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket är utöver Svenska Unescorådet parter i arbetet med ett förverkligande ett världsarv. Beslut om nominering fattas av regeringen varefter ansökan lämnas in till Unesco.

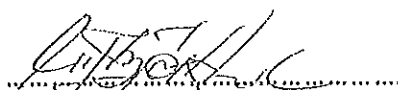
Yrkande:

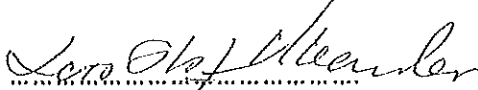
- Att Orsa kommun i skrivelse till regeringen begär att regeringen till Unesco, nominerar "Fäbodlar i norra Dalarna", att upptas på Unescos Världsarvslista.

Orsa 2014 05 26

/Bengt-Åke Svahn/

/Barbara Sjundberg/

/Ulf Björklund/

/Lars-Olof Ulander/

Svar på interpellation från Marie Olsson

Orsa kommun har behov av att utnyttja de kommunägda lokalerna bättre än idag. Sedan Kulturförvaltningen samlades i Kulturhuset står Biblioteket utan användning. Samtidigt vet vi att vi i framtiden kommer att ha stora utmaningar inom äldreomsorgen bland annat när det gäller behov av boendeplatser. Förskolan har behov av att se över delar av sin lokalanvändning av både arbetsmiljömässiga och pedagogiska skäl. Även utvecklingen med kraftigt ökat antal asylsökande som ska beredas skolgång påverkar frågan.

Det är med bakgrund av detta som gamla Biblioteket förts fram i diskussionerna som en del i en eventuell framtida lösning. Frågan har diskuterats i lokalförsörjningsrådet och diskuteras också inom barn- och utbildningsförvaltningen respektive socialförvaltningen.

Ärendet är ännu inte tillräckligt berett för att lyftas till ett politiskt beslut. Tjänstemännen måste först belysa behovet av lokaler i framtiden.

Mikael Thalin
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2015-09-28

Kf § 63

Ks §

AU §

Dnr OK KS 2015/00223, 282

Interpellation angående biblioteket som förskola

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut

- Medger att interpellationen får ställas.

Sammanfattning av ärendet

Marie Olsson (S) ställer en interpellation till kommunstyrelsens ordförande angående uppgifter om att biblioteket ska användas som förskola framöver och om det finns ett uppdrag att ta fram underlag för detta. Interpellationen innehåller även frågor bland annat om framtida förskolelokaler och Lillåns förskola.

Interpellationen besvaras på nästa sammanträde med kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Interpellation, 2015-09-23.

Sändlista:

Kommunstyrelsens ordförande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Orsa 150923

INTERPELLATION TILL KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Personal i kommunen har bland annat på personalmöten fått information från kommunstyrelsens ordförande att biblioteket är aktuellt som förskola framöver och att det finns ett uppdrag att ta fram underlag för detta. Med anledning av detta har jag följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- Vem/vilka har gett uppdraget?
- Vart har förslaget förankrats politiskt?
- Vart och av vem/vilka har analysens gjorts om behovet av förskolelokaler framöver och vart i kommunen behovet av förskola finns?
- Har professionen varit med i analysen och i framtagandet av Biblioteket som förskolelokal?
- Vi vet att Lindan 1 och 2 på Digerberget inte är bra ur arbetsmiljösynpunkt. Är tanken att flytta dessa verksamheter till Biblioteket?
- Hur vill majoriteten i kommunen göra med Lillåns förskola?
- Hur tänker sig kommunstyrelsens ordförande att det ska se ut med förskolelokaler i Orsa framåt i tiden?

Marie Olsson

Socialdemokraterna

Avsägelse

22.

Anders Höjjer

må 2015-09-21 15:53

Till: Camilla Staberg <camilla.staberg@orsa.se>;

Härmed säger jag upp mina uppdrag som ordinarie ledamot i Orsa vatten & avfall och även som ersättare i nodava

Med vänlig hälsning
Anders Höjjer

Cecilia Dahl-Bogg

Från: Camilla Staberg
Skickat: den 12 november 2015 13:43
Till: Cecilia Dahl-Bogg
Ämne: Fwd: Min avsägelse

23.

Skickat från min iPad

Vidarebefordrat brev:

Från: Annette Franz <
Datum: 14 oktober 2015 08:49:54 CEST
Till: Camilla Staberg
Ämne: Min avsägelse

Härmed avsäger jag min plats som ordinarie ledamot i kommunfullmäktige för
Folkpartiet Liberalerna i Orsa.

Orsa 14 oktober 2015

Annette Franz

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2015-09-28

24.

Kf § 57

Ks §

AU §

Dnr

Avsägelse och fyllnadsväl 2

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut

- Godkänner avsägelsen från Per Thyren (C) som ledamot i styrelsen för Orsa Vatten och Avfall AB.
- Ärendet om fyllnadsväl utgår och återkommer vid nästa sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Per Thyren (C) har avsagt sig uppdraget som ledamot i styrelsen för Orsa Vatten och Avfall AB.

Beslutsunderlag

Avsägelse, 2015-09-17.

Sändlista:

Orsa Vatten och Avfall AB
Per Thyren

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

